

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉN-VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGÉNEK

ÉS A ZEMPLÉN-VÁRMEGYEI „TANÍTÓ-EGYESÜLET”-NEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSÁRA:

Egész évre . . . 12 kor.
Félévre . . . . . 6 „
Negyedévre . . . 3 „

Bérmentetlen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.

Kéziratok nem adatnak VISSZA.

Egyes szám ára 30 fill.

A nyiltérben minden garmond sor díjja 40 fill.

HIRDETÉS DIJJA

hivatalos hirdetéseknek:
Minden szó után 2 fill.

Petlnél nagyobb, avagy díszbetűkkel, vagy körzettel ellátott hirdetésekért természet szerint minden négyszög centim. után 6 fill. számíttatik.

Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzküldemények a kiadóhivatalhoz intézendők.

Ünneplés után.

Zemplénavármegyénknek ifjú, tettevagyó minden szépért, jóért és igazért hevíülő főispánja, egy ős régi magyar főúri családnak legszebb reményekre jogosító sarja, Sátoralja-Ujhelyben f. hó 16-án elmondott magas szárnyalású székfoglaló beszédét e szavakkal végezte: *hogyminden tőlünk telhető elkövetünk, hogy e vármegye minél elégedettebb, minél boldogabb legyen. Ég áldása rajta! Éljen a király — éljen a haza — éljen Zemplén vármegye!*

Szép beszédének e végszavai korollárium gyanánt tekinthetők. Ezekben foglaltatik össze az általa oly szép elokveneciával kifejtett programjának fő- és végcélja.

Ez a három — *király, haza, vármegye* — képezi főfeladatát, nemes ambícióját!

És mi tagadás benne: az a nyílt, őszinte, egyszerű, minden pózt nélkülöző, feladatát határozottan precizáló beszéd nemcsak mulékony, efemer becsű hatást gyakorolt Zemplén vármegye nemes közönségére, hanem „uni sono” elismerték, hogy a *Hadik Béla* gróf főispán tettereje predestinálva van ezt az ős vármegyét továbbra is erős kézzel kormányozni, jó hírnevét öregbiteni!

Ez a szép és nemes irányzat lelkesített mindenkit és lelkesítette még az előrehaladott korban levőket is. A buzgóság, a lelkesedés hatványozódását kell várnunk ettől a Zempléni nevelkedett, nemes gondolkodású ifjú főúrtól, ki Zemplénnel kell hogy mindéig együtt érezzen, hogy ismerje meg bajainkat és ezek lehető elhárítására tehetségének minden erejével közremunkáljon.

Hogymindez meg is lesz: kétséget nem szenved. Hisz ő a miénk, köztünk nevelkedett, köztünk élt és élni fog ezentúl is köztünk, mint kormányosa, veze-

tője e nemes vármegyének „ad multos annos!”

Rendezett és kielégítő közviszonyokat vesz át örökül elődétől. Hogy abszolút tökéletességre igényt nem tarthatunk: nagyon természetes. Fejlődésben levő államnak exponált része vagyunk. Az állami gépezet és annak alkotó részei, a vármegyék, csak lassan kezdenek kibontakozni a régi, a jelen kornak mindenben már meg nem felelő, elavult intézményekből, hogy levetkőzzék azokat.

Van és lesz tehát még jó ideig elegendő tér és bő alkalom az eredményes továbbműködésre. Itt van pl. előtérben a *kivándorlás* meggátolása, a miről már annyi szó esett és a főispáni installáció alkalmával is többen hangoztatták. Magam is e b. lap hasábjain nem egyszer foglalkoztam már e kérdéssel.

Ez egy oly probléma már magában véve, is, a melynek szerencsés megoldása örök hálára kötelezi nemcsak Zemplénvármegyét, de az egész magyar hazát!

És itt van a jogosulatlan *bevándorlás*, a miveléremes komolyan foglalkozni a ennek a határszéli vármegyének. Sok bajt és kárt okozott már ez a múltban és fog okozni még a jövőben is!

Hát a pánszlavisztikus kacérkodásokat, a mikre épp a „Zemplén” tette figyelmessé az országot, említsem-e?

Résen kell lennünk, míg nem késő. „Principiis obsta!” . . .

Már csak ezekből is látható és érezhető, hogy mennyi nehéz, de háladatos munka vár még a vármegye élére állított ifjú főispánra és a zempléni irányadó körökre, kiknek együttműködése, kétségtelesen, a kitűzött célhoz fog vezetni. És akkor és csak akkor is lesznek valóságga és teljessédek a Zemplén új főispánjának az ő székfoglalójából citáltam zárószavai!

teremtve, a sziklák azonban ott maradtak a föld heroikus korának emlékéül. (Halljuk!)

Nálunk Magyarországon, a holt természet terén hasonló jelenségekkel nem találkozunk; de büszkén mondhatjuk és nagy előnyünkre szolgál, hogy a lét más kategóriában, a társadalmi élet terén, hasonló, párhuzamos jelenségekkel találkozunk. A múlt század első felében hazánk földjét hatalmas földrengések, politikai forradalmak ingatták meg. Nemzetünk talaja akkor a hősök egész nemzedékét vetette a felszínre; férfiakat, kik megtanulták az igazi hazafiúi érzést ismerni, azt, a mely összes egyéni érdekeink, sőt életünk feláldozásával járhat; melynek harcában a betét nem a frázisok szépsége, hanem saját piros vérünk, a haredija pedig nem anyagi előny, vagy a tömegek tapsa, hanem alkotmányunk sértetlensége, nemzetünk szabadsága volt. (Tetszés, hosszan tartó igen lelkes éljenzés.)

E nemzedék heroikus korszak szülötte. Az ősidők vulkanikus erői által a föld felszínére vetett sziklatömegek megtartják ott azon szilárdságot, melylyel a föld méhében birtok. Nap, eső nem változtatják porrá. E férfiak megtartják lelkületükben a haza és szabadság azon szenvedélyes rajongó szeretetét, mely ifjú korukban a nemzetet oly óriási erőfeszítésre képesítette; lelki világukban az eszmék nem elvont fogalmak, nem jelszavak, hanem élő és megfogható igazság, melyért élni és halni kötelesség. (Lelkes éljenzés.)

A politikai nézeteltérésekből eredő konfliktusokat legtragikusabb alakban tanulták megismerni. Nem láthatnak tehát azokban akadémikus diszertációkat, vagy egyéni érdekek kifestősságu kérdését, mint korunk fiainak nagy része. (Ugy van!) Sziklaszilárd meggyőződésük, rajongó ügy-szeretetük, természetes, hogy néha ellentétbe hozza korunk békésebb és objektivebb, de minden esetre felületesebb és skeptikusabb felfogásával. Erkölesi nagy értékük talán épp ebben rejlik. Kis nemzetünk a múltban erejét épp a közügy lázas szeretetéből, az egyéni szempontok megsemmisüléséből merítette. Ez volt azon tradícionális, igazi magyar szellem, melynek ezer éves fennállásunkat köszönhetjük; ez azon vallás, a melynek oltáraiént állanak előttünk ama férfiak, kiket a gondviselés hazánk hős korából számunkra fentartott. (Tetszés. Halljuk! Halljuk!)

A kitűző munka „omnem lapidem vertit”, elhemperíti utunkból a lusta köveket.

És akkor teljessédek be és válik szállóigévé Zemplén főjegyzőjének az a klasszikus köszöntése: a „fauste, feliciter et jucunde!” hogy t. i. a *Hadik-éra* boldogságot, szerencsét, áldást hozó lett közéletünkre.

Ugy legyen!

(Ungvár.)

Thomán Dávid dr.

Három alkalmi beszéd.

A rohanó idő dacára vsszaszárnyal lelkünk, mint a zászló lobogója, melyet szél ellen visznek, a *Hadik Béla* gróf főispán júl. 16-iki installációjának egyhamar el nem évülő emlékezetéhez.

Jelen számunkban még három nagyobb szabású beszédet közlünk. Az *Andrássy Tivadar* grófét a *Tárcában*, a másik kettőt — melyek csak most jutottak birtokunkba — itt adjuk közre, a mint következnek.

A *Mailáth József* gróf pohárköszöntője, melyet a július 16-iki banketten mondott s mely iránybeszédnek is beillik, így szól:

Tisztelt Uraim!

Őszinte örömmel engedtem a megtisztelő felhívásnak, hogy az új főispán ünnepélyes beiktatása alkalmából tekintetes és nemes Zemplénvármegye közönsége nevében ősrégi szokásként áldomást igyam gróf *Hadik Béla* ó méltóságára. És én tisztelt uraim elmondhatom, hogy e felhívással igen kedves kötelesség teljesítéséhez jutottam. Legyen szabad ezt röviden indokolnom.

Tizenkilenc esztendeje lesz most, ősz-levéll hullás tájban, hogy — bár nem mint e vármegye szülöttje, de ősrégi »nemzettség» sarja — ide, hazánk e nagy multu pontjára jöttem. Korom az őznek ellentétét mutatta. Tavasz lakott szívemben, creimben. Egész fiatal valék. Boldogemlékü, felejthetetlen, jó édes atyám áldásaival és a tapasztalt

TÁRCA.

Druidák oltára.

— *Andrássy Tivadar* gróf pohárköszöntője. —

Tisztelt uraim!

A Franciaország éjszaki részén (Bretagneban vagy Normandiában) utazó, a nagy síkságok, zöld rétek közepette óriási sziklatömböket talál, melyekről nem tudja magának megmagyarázni, hogy miként kerültek oda. (Halljuk!) Nagyságuk, alakzatuk, egész összeállításuk egy őserő erőszakos működésének viseli nyomát, mintha egy óriás vetette volna őket oda szépséges kedvtelésében. Szokatlanságuk, előfordulásuknak a mai viszonyokból való megmagyarázhatatlansága a népből babonás hitet ébreszt. Ősi vallásuk papjainak, a Druidáknak, vélik bennök oltárait látni, legendákat mesél róluk és kalapot emelve áll előttük. A tudomány magyarázata az, hogy hajdan, midőn földünk még átalakulási processusának idejét élte, midőn a mai Franciaország a vulkanikus erupeiók mindennapi színhelye volt, akkor vetette valamely földrengés e sziklákat a föld felszínére. A későbbi nyugalmas idők környéküket behantolták termő földdel, virító és termékeny réteket

Elmondotta a *Hadik Béla* gróf főispán beiktatásakor, júl. hó 16-án, a vármegye székházában adott banketten. Szerk.

A Zemplén mai száma tíz oldal.

kor jó tanácsaival eresztett utnak új fészket felé. Azt mondta először cum patre guardiano semper bene, vagyis tiszteld azt, akit a tekintély megóvása céljából helyeztek állásába. És azután így beszélt: „Édes fiam, Kossuth Lajos megyéjében jól beszélnek és szépen írnak az emberek, tanul meg te is az írás mesterségét s ha felszólalsz, szíveld meg egy öreg táblabírónak, Bésán Mukinak bölcs mondását: „Ha beszélni akarsz, beszélj, de csak röviden és okosan.“ Még egy harmadik tanácsot is adott: ha a nobile officiumoknak ideje lejárt is, ha az önzés korában éljük is napjainkat: az emberek szívesen fogadják az ingyen jó munkát. Minél önzetlenebbül fogod tehát a közt szolgálni, annál többre fognak az emberek becsülni, de magad is megnyugvást fogsz találni abban, hogy kötelességednek mindig híven megfeleltél.

E jó tanácsokat legjobb igyekezetem és tehetségem szerint követtem, már azon elvnel fogva is, melyet a mi nemzetségünk mindig vallott: „Dedecus est natis claros habuisse parentes — Ni studeant illis moribus esse pares“, vagyis, ne a mi őseinket tekintjük szellemi tőkénnek, melyből élünk, hanem saját emberségünket és a kettőzött igyekezetet, hogy hozzájuk méltók lehessünk!

A megye közönsége bizonyára tudja, hogy az 1882-ik év őszétől fogva, mint a megye tiszteletbeli főjegyzője, a 84-ik évtől a mai napig pedig mint a közigazgatási bizottság tagja, minden, a vármegyét érdeklő fontosabb tárgyalásnál kivettem részem; a volt főispánt törekvéseiben, ha az a saját meggyőződésével egyezett, mindig támogattam; ha az a meggyőződésével nem egyezett, aggályomat, véleményemet neki nyíltan, férfiasan megmondtam, de mindig tárgyilagosan, a tiszteletnek azon korlátai között, melylyel egyrészt a megye közönségének tartoztam, másrészt pedig azon oknál fogva, mert a volt főispánban első sorban megyénk és hazánk egyik nagy fiának, gróf Andrássy Gyulának bizalmas emberét tekintettem, de továbbá, mert a nálamnál sokkal idősebb férfinál a korkülönbséget és a tisztes ősz haját respektáltam. Így, míg egyrészt a közügyek szolgálatában élénk részt vettem, másrészt ellenőrzési jogomat a legnagyobb higgadsággal, nyugodtsággal, de a legnagyobb határozottsággal minden elnémitási vagy elkedvetlenítési kísérletek dacára mindvégig gyakoroltam. Ezen folytonos érintkezés által, melyet egyrészt a végrehajtó hatalom és a közigazgatás szerveivel, másrészt a megye közönségével fentartottam, megszereztem a megyei viszonyok alapos ismeretét, s így talán jogosítva is volnék kritikát gyakorolni az immár letűnt korszakról. A megszabott idő rövidsége egyrészt, az ünnepies hangulat másrészt, de végül azon meggyőződés, hogy a megyei viszonyoknak és így az adminisztráció eltorzulásának s elfajulásának nem mindig a személyek az okai — más tétre vezeték lelkemet. Az okokat magában a rendszerben keresem, mely rendszernek túlzásait, a hatalomnak egy párt keretében való túlságos központosításában, meggyökereztségében és megcsontosodásában találtam. Nem akarok a mostani emelkedett hangulatba az örömcseppekbe keserű cseppeket is vegyíteni, azért a mult hibáit jóakarattal fatyollal borítva, a jövő felé, mely egy jobb időnek hajnalpirkadását jelenti, szegzem tekintetemet. Sajátos vonása lényünknek, hogy ha a szokásnak rabja is, azért mégis egy bizonyos határon belül szereti a változatosságot; az egyformaság a mai haladó korszakban, a villamos ág korszakában, ahol sebesen élünk, mert sebesen

zedékekben ébren tart. Ugy a mint a bretagnei paraszt a Druidák oltárai előtt kalapot emelve áll meg: úgy kell nekünk kalapot emelnünk, és pedig pártkülönbség nélkül, midőn a férfiak egyike előtt állunk. (Nagy eljenzés.)

Zemplén vármegye volt főispánja, Molnár István, e nemzedék egyik legtipikusabb alakja. (Eljenzés, taps.) Ifjúkorában ott harsogt a honvédek sorában, utóbb a Deák Ferencet környező politikuskok között foglalt kiváló helyet (Lelkes eljenzés) azután pedig a megifjodott magyar állam erősödését szolgálta, mint zempléni főispán szíve egész hevélvel, jelleme teljes erejével. (Eljen! Eljen!) És most, midőn aggkorában állásától megválk, barátai hő ragaszkodását, ellenfeleinek pedig igaz tiszteletét viszi magával a magánéletbe. (Igen lelkes eljenzés.)

Azt hiszem, hogy a mai ünnepély nem volna teljes, ha a férfiről meg nem emlékeznénk. Ezért felhívom önöket: üritsük poharainkat Molnár István egészségéért. (Hosszan tartó, igen lelkes eljenzés!)

Kenyér.

Írta: Máthé Miklós.

A haza képe bús, nem boldog a magyar, Közelből züg felénk a szörnyű zivatar. Szent eszmék bennünket, ah, nem hevitenek, Csak egyért küzdenek immár a szellemek. Senkit nem lelkesít magasb, eszményi cél, Mindenkit . . . a kenyér.

gondolkozunk, már nem izlik; újat kívánunk, de különösen kívánjuk ezt a közélet terén, ahol új vér lüktetésének hiányát legjobban érezzük.

Mi egy fiatal erőt kaptunk az új főispánban (Eljenzés) és bár őt még a köztevékenység terén nem ismerjük, bizalmat elegezünk neki, mert azt gondoljuk, ha már vállalkozott ezen hálás, szép, de mindenesetre nehéz feladatra, hogy akkor annak meg is fog felelni.

Mint a közigazgatási bizottság je' enleg legidősebb választott tagja, legyen szabad a közönség nevében kifejezést adni annak, hogy mit várunk, mit reménylünk mi főispánunktól! Halljuk!

Ha a megyei élet a változó viszonyok folytán azt a je'entőségét elvesztette is, a mely neki azelőtt, mint az alkotmány védbástyájának jutott, mégis ha a közönségben meg van a helyes érzék, ha a vezető elem, de különösen társadalmi uton a főispán meg tudja találni azt az ideális kapcsolatot, mely az embereket egy közös célra való működésre ösztönzi: akkor abban a megyében egészséges vérkeringés lesz, az a megye minden igaz, szép és jóra képes lesz. Ha minálunk, a mi sajátos viszonyainknál fogva az emberekből a közélet iránt az érzék ki is veszett, ez egyrészt keleti természetünkben fekszik, de másrészt a viszonyok nyomása alatt is fejlődött ki az elmúlt évtizedeken keresztül azzá. A kellő vezetés és irányítás mellett, de különösen a jó példa által, rá lehet az embereket vinni, hogy ne csak a saját dolgukkal foglalkozzanak, de vegyenek részt a közügyekben is. Ehhez azonban szükséges, hogy az emberek állás, nemzetiség, vallás, foglalkozás, kor és egyéb különbség nélkül azt érezzék, hogy ők mind egyenlő elbánásban részesülnek; egy szóval, hogy a jog, törvény és igazság jelszókat nemcsak alkatóként alkalmazhatják, hanem ők azt magukon is jóltevően tapasztalhatják. — A jog, törvény és igazság jótéményeit azonban csak ott lehet a maga teljességében élvezni, hol az következetesen, minden fokozaton keresztül is lesz vive, vagyis, ha az ugy a nyilvános, mint a magánélet mindazon fázisaiban és az állami élet mindazon vonatkozásaiban, ahol az egyszerű adófizető polgár a végrehajtó hatalommal áll szemben, azt tényleg érzi és tapasztalja is; ezért elengedhetetlen feltétele egy nemzet, egy állam boldogulásának a jó közigazgatás; ahol ugyanis jó közigazgatás, nincs, ott nincs meg az élet és vagyonbiztonság, a jogoknak épségben tartása, a törvény, a meggyőződés és a gondolatszabadság tisztelete; egy szóval, ott az önkénynek nyílik meg a kapuja a mi mindig jogtípárral végződik, az egyeseket elkedvetleníti és forrásává lesz mindazon surlódásoknak és kellemetlenségeknek, melyek nemcsak a megyeháza termeiben jutnak azután kitörsésre, hanem a magánéletbe, a magán viszonyokba is behatolnak árnyoldalukkal, mint az esővíz is az apró hajcsöveken lassan mindenüvé behatol, nem azért hogy termékenyítsen, hanem hogy pusztítson.

Első feltételül tűzhetjük tehát ki azt, hogy az adminisztrációban meg legyen az az objektivitás, az a pártatlanság, mely egy jó adminisztrációnak a főkélléke, hogy lássa mindenki, hogy egyaránt osztályosa azon jótéményeknek, melyek őt megilletik és hogy pártállás-, vallás-, és vagyona- ra való tekintet nélkül jár az osztóigazság. Ha a tisztviselők tudatára fognak jönni annak, hogy a közönséget vannak kivatva szolgálni és nem csak maguknak élni, — ha kötelességeiket híven fogják teljesíteni, a bizalom a végrehajtó hatalom iránt, mely egy egészséges fejlődésnek egyedüli forrása, meg fog jönni és különösen azoknál, akik nem

Ma jelszó a kenyér, mely népet lelkesít
S hajszolják fenn s alant az élet elveit.
Kényelmes lét után szalad e nemzedék,
A hazaszeretet tüze itt-ott ha ég.
Senkit nem lelkesít nagyobb eszményi cél,
Mindenkit . . . a kenyér.

Az arany ifjuság élveket után rohan
S azok hullámiban elmerülnek sokan;
Kenyeret a szegény, kincset tanult fejek,
Hirt és kiténtetést lesnek dús emberek.
S mindenkinek mindent, ha meg nem ad a hon,
Békétlenség vagyon.

Az ösök erkölcsét belepte már a por,
Az utód izmait meggyöngíté a kor;
A hit eszméje most üres főtogatás,
S emberszerető az, ki másnak gödröt ás.
Ily korban és ilyen emberek közt a hon
Válság előtt vagyon.

Oh hol vagy Berzsenyi? Mennydörgő hangjaid
Most töltsek újra be hazánk virányait!
Békítsd ki sorsával magyarok nemzetét,
Mibennünk védj te meg az ösök hirnevét;
Hogy minden honpolgár szerezze e hazát.
A mely kenyeret ad!

(Sámogy.)

képesek magukról gondoskodni, s akik, legyünk őszinték, el lettek eddig széles e hazában hanyagolva, a sors által kevésbé kegyeltek, érezni fogják akkor, hogy van, a ki róluk gondoskodik: mert avval legyünk tisztában, hogy a nép az ország legtöbb helyén, egyéb okok mellett is, a jogvédelem teljes hiánya, a rossz adminisztráció miatt vándorol ki. — Ebben rejlik tehát a földadat. És ha nálunk a jogvédelem elfoglalja a maga méltó helyét, akkor a többi magától fog jönni. És a mi programunk: a teljes objektivitás a közigazgatásban, a jog, törvény és igazság minden fokozaton való keresztül vitele, egy szóval az igazságos mérték, a tisztas, becsületes és valódi szabadelvűség és nem szabadoság: ez igen egyszerű és könnyű. Hisz a főispán, mint a kormány bizalmi férfa, csak az állam érdekeinek megóvása felett van hivatva örködni, ő ezért legfőbb felügyelője a vármegyének, lelkiismerete, őre a közügynek, de éppen azért kell hogy a pártok felett álló legyen.

Ha ezen ez uton fog az új főispán haladni, legyen róla meggyőződve, hogy mi őt őszintén támogatni fogjuk. Mi közreműködni fogunk mindnyájan, kivétel nélkül, legjobb erőnk szerint, mert a mai kor azt a elvet vallja: egy mindnyájjáért és mindnyájan egyért és a társadalmi békét csak úgy tartjuk fen, ha ki ki a maga tehetsége szerint a kötelességét teljesíti. (Eljenzés.) Éppen azért végtelen öröme van ma ennek a vármegyének, hogy már új főispánunk fellépésében megjeleni láttuk a bizalom, az erő láncainak azt az első hatalmas gyűrűjét, melynek folytatását most már együttes erővel vagyunk hivatva tovább kovácsolni. (Nagy eljenzés.)

Adja Isten, hogy az ugy legyen, és hogy mi mindnyájan a legnagyobb egyetértéssel közreműködhessünk szeretett vármegyénk és hazánk felvirágzásán! Ezen óhajással, ezen reményben, ezen biztos tudattal emelem poharamat és üritem azt méltóságos Hadik Béla gróf, Zemplénvármegye főispánja egészségére, a magyarok Istenét kérve, hogy őt a megye, a haza javára, családja és mindazoknak öröme, kikhez őt a tisztelet kötelei fűzik, egészségben, tetterőben sokáig éltesse! (Hosszantartó, lelkes eljenzés.)

A Ballagi Géza dr.-nak alkalmi beszéde pedig, melyet az országos magyar kormány fejére, egyszersmind pedig Hadik Béla gróf főispánunkra mondott, ez:

Midőn poharamat a magyar kormányra és annak fejére emelem, nem mint pártember beszélek. En azt szeretném, hogy szavaim általános visszhangot keltsenek. Ennélfogva nem az ellentéteket, hanem a rideg pártszempontok mellőzésekkel az érintkezési pontokat keresem. Ezeknek a keresésében pedig segítségemre van az új főispán, ki mai nagyhatalmú, igazán szép székfoglaló beszédében egy ilyenre rámutatott. (Halljuk!) Nekünk, magyar embereknek van egy hatalmas érintkezési pontunk, van egy közös ideálunk, a mire a főispán úr rámutatott, a mely mindannyiunkat egyesít, a mely minden hazafias párt törekvéseinek végső célja: a hatalmas, erőteljes duzzadó magyar nemzeti állam. (Ugy van!)

Ennek az eszménynek körvonalait a Széchenyi programjában találjuk meg. Ő volt az, aki az erők koncentrációjára a jelszót kiadta: ő volt az, aki a társadalom széttagoltságának megszüntetésére az első döntő lépéseket megtette. Amit Széchenyi kezdeményezett, azt azután folytatta Kossuth Lajos, majd az elyomatás keserves éveinek elmúltával befejezte Deák Ferenc. Azaz hogy Deák még nem fejezte be. A nemzeti állam épületének hatalmas falait lerakták ugyan; de nekünk utódoknak a feladatunk az épületet betetőzni. (Halljuk!)

Ebben a tekintetben Széll Kálmán és minisztársai már eddig is az egész nemzet halájjára érdemes sikereket értek el. (Eljenzés.) Az ő törekvésök a valódi szabadelvűség következményének minden tekintetben megfelel. Soha annyi visszaélést a szabadelvűséggel nem követtek el, mint az új alkotmányos érában. Pártok és egyesek, üres, tartalom nélküli való jelszónak tekintették azt, melyet nem egyszer retrográd irányzatok elpalástolására is fölhasználtak.

Széll Kálmán szabadelvűsége azonban minden gyanun és félreértésen felette áll. Ő a mult tradícióit, a Széchenyi, Kossuth és Deák örökségét, tiszteletben tartva, azt akarja, hogy a magyar társadalom erkölcsileg megújodván, az egységes nemzeté váló egybeolvadás processzusa befejezést nyerjen; ő azt akarja, hogy a történelemben rejlt nagy igazság, a nemzeti állam eszméje, testet öltson a nélkül, hogy a társadalom alkotó elemei, a vallásfelekezetek és nemzetiségek, kénytelenek lennének azokról a jogokról lemondani, melyek őket, mint társadalmi tényezőket megilletik. Ez az az igazságos felfogás, mely a valódi szabadelvűség tényét képezi. (Helyeslés.)

A hatvanas évek végén, midőn a minisztertanácsban a nemzetiségi törvényt tárgyalták, Eötvös József br., az akkori kultuszminiszter, izgatott beszédét e szavakkal végezte: „Fiat justitia, pereat mundus.“ Mire Andrássy Gyula gr. a

Folytatás az I. mellékleten,

maga szellemességével azt jegyezte meg, hogy az ilyen verdiktet hagyjuk az utolsó ítéletre; a miniszternek más a hivatása: úgy gyakorolni a juszticiát, hogy „ne pereat mundus.“ (Éljenezs, taps.)

Széll Kálmán tényleg így gyakorolja az igazságot. S mert ilyen szellemben kormányoz: éppen azért teljes bizalommal lehetnek iránta még azok is, a kik különben politikájának esz-közeire nézve sem értenek vele egyet.

A midőn tehát ezt a minden ízében nemzeties irányú, igazságos kormányt Zemplén vármegye közönsége nevében éltetem: kívánom egyszerűsággal, hogy annak a nemzeti állam érdekében kifejtett munkásságát jövőre is minél nagyobb siker koronázza. (Hosszan tartó, igen lelkes eljenzés.)

Pánszláv igazság felvidéken.

— Negyedik közlemény. —

Gulovics János gk. esperes-lelkész urtól, — kinek elnöklete alatt a lapunkból már jól ismert famózus határozat hozatott a papi „corona“ (oroszosan: szobor) hivatalos nyelve dolgában — Virava községből ezt a nyilatkozatot vettük:

Tekintetes szerkesztő ur!

Mindenki által elismert igazság, hogy az ember a felzigatott kedélyhangulat első pillanatában, a felzigatott kedélyhangulat befolyása következtében, higgadt megfontolást igénylő részrehajlatlan ítéletet hozni képtelen.

Ezen mindenki által elismert okból indulva ki, a laborezi papságra ráfogott panszlavisztikus elvekre nézve, a dolgot komolyan véve, alig állanak meg az ellene hirdetett gyanúsítások, már azon okból sem, hogy a laborezi papság a neki tulajdonított eszmékkel nincsen szaturálva, s azokat nem is terjeszti; s ha esetleg — casu non concessio — azokat terjesztette volna, az általunk nagyrabecsült, s úgy a társadalmi életben, mint hivatalos működésében kifogástalanul működő főszolgabíránk éberségét azok sem kerülhetnék volna ki. S minthogy nem léteznek, fel sem voltak találhatók.

Arra a személyemre vonatkozó és a „Bp. Hl.“ egyik számában foglalt közleményre: „hogy én, mint kerületi esperes, a hirhedt jegyzőkönyv beküldése alkalmával, a laborezi papsággal közre játszva, az egyházmegyei hatóságot félrevezetem“ volna, válaszként: hogy hivatkozva mindenki által ismert hazafias, hivatalos és társadalmi életben ösmert jellememre, az egész közleményt rosszakaratú koholmányának és alávaló rágalomnak nyilvánítom.

Viraván, 1901. évi július hó 16-án.

Kész szolgája:

Gulovics János,
viravai lelkész-esperes.

Itt következik Tutkovics Bertalannak, Izb.-Radvány őszintén velünk érző hazafias papjának a levele, melyet Felvidéki közleménye egészít ki:

Csak az igazságot mindenkor!

Izb.-Radvány, júl. 15.

Az Ungváron megjelenő „Kelet“ című lap folyó évi 28. számában „Eperjesi dolgok“ cikkében azt írja, hogy a m.-laborezi kerület lelkészeinek gyűlésén orosz nyelven felvett jegyzőkönyv orvoslására nem az volt a gyógyszer, „hogy magok az illető tettesnek a kartársai rögtön a zsidó lapokhoz fussanak besugásukkal,“ a mely kifejezés alulírottat érinti legjobban, miért is azt minden megjegyzés nélkül nem hagyhatom.

Mindenek előtt itt arra kérem a t. cikkíró urat, hogy soha olyat ne írjon, melynek alaposságáról meg nem győződött.

Mi ugyanis a kisebbség hallgattunk és hallgatagon vártuk megys püspök urunk rendelkezését; mert úgy is tudtuk azt, hogy a mi jó és magyar püspökünk azt megengedni nem fogja, hogy a gyűlések jegyzőkönyvei orosz nyelven vezetessenek.

Hogy ez meg nem történt: már tudjuk, hogy nem a püspökünk az oka.*

Hogy ez úgy a nyilvánosság elé került, annak nem „magok az illető tettesnek a kartársai“ az oka, hanem igenis az illető tettesnek elváratai** mit jelen alkalommal be fogok bizonyítani.

Ugyanis az illetők barátai, vagy talán önmagok egyike nem tudván eltitkolni a vélt győzelem feletti örömeiket, világgá akarták kürtölni a dolgot. Azért mily módhoz folyamodtak? Tudták, hogy azt itthon nem tehetik, mert nem is volt volna tanácsos, tehát külföldi orosz lapokhoz

* Hanem Petricsko kanonok, ki egyéb sok dolog miatt nem ért rá előterjesztést tenni a „szobor“ határozatáról püspökének.

** T. i. a csertészi lelkészszei szavazott. Szerk.

fordultak, melyeknek két példánya nálam van, s melyeket eredeti szövegről fordításban itt közlök, tessék olvasni és épülni rajtok.

Egy Amerikából tiszteletpéldányképpen kapott újság a múlt év október 30-iki számában így ír:

„Ugatással az igazságot le nem döntjük.“

A budapesti „Negyilya“ újság az utolsó számában nem igen dicsérte s bizonyítékát adta az Amerikában élő magyar egyesült papoknak. De másként nem is irhatott, mert az mind igaz. A magyar egyesült papok semmit nem törődnek a néppel és érette semmit nem tesznek, csak a dollárok után törnek magokat, magok közt összebeszélnek és skandalumra és bünre viszik a kevés eszű népet. Ok magukat itt hazafiaknak mutatják, az orosz beszédet nem tudják és utálják (gyűlölik). Náluk nemzeti nyelv a magyar, ideáljuk teli zsebbel térni vissza Magyarországra, mit a szegény munkástól rabolnak el. A „Negyilya“ igazat írt. Tisztelet és dicsőség neki ezért! Ezen igazság bántotta az „Amerikai Híradó“ szerkesztő urát, az ujonnan kitalált magyar görög katolikus szószólóját és a magyar egyesült papok érdekében terjedelmesen kikelt és munkájában meg nem feledkezett az ő számár lábaival belerugni a mi igazhitű küldetésünkbe (missionkba) és az igazhitű papokba. Az „Am. Híradó“ szerkesztője a magyar hazafiak ezen védelmezésében teletöltött lapjában 12 oszlopot tiszta ugatással.

Ezen lelkiatyák oly hazafiak itt Amerikában, a minők voltak régi hazájokban. És hogy minők a magyar egyesült papok legnagyobb részt Magyarországon, tekintettel orosz nemzetiségükre, orosz nyelvűkre, arra fölhozzak például a Bécsben irodalmi orosz nyelven megjelenő „Szlavjenszki vik“ lapot, mely az utolsó számában a következőtényt írja:

„Pünköszt utáni csütörtökön Mező-Laborezon Galiczia határán Lupkov mellett (!) gyűlésök volt a kerületi lelkészeknek, a mely lelkészi gyűlésnek elnöke volt Gulovics János atya Viraváról. Ezen gyűlésen jelen volt Chanáth Irén atya is, a ki nem régen költözött új parochiájára Csertészre felső Szepességről. Chanáth Irén atya a többi között azon előterjesztést tette, hogy a jövőben a lelkészi gyűlések összes határozatai oroszul irassanak jegyzőkönyvbe és ne magyarul, mint eddig irattak.“

No ezen előterjesztés ellenkezésre talált Tutkovich Bertalan lelkész személyében, a ki Radvány tiszta orosz parochia lelkésze, kijelentette, hogy ezt egyáltalán meg nem engedti, mert ő nem érti az orosz nyelvet. Ezen kijelentés igen nagy csodálkozásra indította Chanáth atyát és azt ajánlotta Tutkovics atyának, hogy tanulja meg az orosz nyelvet, mint olyan ki orosz parochiának leendő lelkésze, köteles kötelezőleg tudni ezen nyelvet. — Ezen tanács Tutkovich atyát a végső gorombaságra vitte, és elkezdett fenyegetődni, hogy elhagyja a gyűlést. De Chanáth atya meg nem ijedt ezen fenyegetéstől, hanem szavazatra bocsátotta ezen előterjesztését, mely el is fogadtatott 8 szavazattal 4 ellenében. És ezen négy magyar nyelvpartól orosz lelkészek fiait!

Sajnálatra ily Tutkovichokkal mint magyar egyesült papokkal, van tele Amerika egy-kettő kivételével, kiknek keblében még orosz szív dobog, s kiknek lelkéből még ki nem aludt a szeretet szikrája az ő szegény népok iránt.

A Lembergben megjelenő „Galiczinin“ nevű lap pedig ezt írja:

„A magyar intelligencia demoralizációja.“

A magyar-oroszokról a mi lapunkban már rémutattunk arra, hogy a magyar-oroszok vesztlék nem a magyar kormány az oka, hanem első sorban a magyar-orosz intelligencia. A magyar-orosz intelligencia a hatóság és kormány előtt magyar hazafinak akarva magát mutatni, nem elégszik meg azzal, hogy politikai dolgokban nyíltan a magyarokkal tart, hanem azt óhajtáná, hogy az általános és nemzetiségi dolgokban is magyaroknak mutassák magokat, sőt magyarabbaknak, mint azt tőlük a tősgyökeres magyarok és a hatóság megkövetelné. Ezen okból a magyar intelligencia az utóbbi években nem csak otthon használja a magyar nyelvet, sőt levelezésében is ez a nyelve, hanem lelkészi szemináriumaiban a magyar nyelvet alkalmazza (Ungvárt és Eperjesen) és az ugynevezett gymnasiumokban (az orosz gymnasiumok ifjai intézetében), s általán az összes orosz intézetekben és testületekben is. Ugyszintén az orosz lelkészek hivatalos átiratai az orosz püspökökhöz és consistoriumokhoz; valamint az orosz consistoriumok határozatai a gyűléseken és a papi gyűlések magyarul tárgyaltnak és ezen gyűlések jegyzőkönyvei nem orosz, de magyar nyelven vezetettek.

Az ungvári orosz szemináriumban a tanárok felállítottak egy önképzőkört, a hol ok a tudományban és nyelvészetben képezik magokat, s az év végén záró-gyűléseket tartanak, a melyekre az előjáróság díjakat tűz ki. Ezen díjazandó tételek magyar és orosz nyelven készíthetők, mégis az év végén az utóbbi nyelven egyetlen tétel sem lett kidolgozva, csakis magyar nyelven 18 tétel.

A mint ebből látszik, a magyar-orosz intelligencia maga nem akar beszélni, írni és tanulni oroszul a mit a hatóság sem tiltott s nem is tilt, csakis azt kívánja tőlük, hogy a magyar nyelvet bírják. Ok csak annyit tudnak oroszul, a mennyit a buta néptől tanultak falun; és ha oly körülmények között születtek, hogy a néppel nem érintkezhetek, s a hol nem tanulhattak jól meg oroszul, nem törődnek vele, hogy megtanulják az orosz nyelvet, belépnek az orosz szemináriumba, felszenteltetik magokat lelkészeknek, habár ezen nyelvnek elemeit sem ismerik, a melyen ok kötelesek a népnek az Isten igéjét hirdetni és az istentiszteletet végezni.

Igaz, hogy az ungvári és eperjesi gymnasiumokban az orosz nyelv nem adatik elő mint kötelező tárgy, de ezen tárgy előadását néhány orosz nemzetiségű tanuló mégis hallgatja, kik megelégszenek azzal, ha megtanulnak írni és olvasni. Ezen okból a lelkészek szemináriumban a tantárgyak magyarul és latinul adatnak elő, sőt az ungvári szemináriumban még az egyesült hittan is magyar nyelven tanítják. Ha a lelkészi szemináriumban a tantárgyak fele vagy nagyobb része oroszul tanítatnék, s a másik fele, vagy kisebb része magyarul; és szintugy ha az ungvári szemináriumban és gymnasiumban az egyesült hittan oroszul adatnék elő, remélhetőleg a magyar hatóság ezt nem ellenezné. Ez nem is kényszerítetie a magyar-oroszokat, hogy az orosz hittan az ungvári gymnasiumban magyarul tanítsák és hogy az ungvári szemináriumban magyar és latin nyelven tanítsanak; de a magyar-orosz lelkész-tanárok föltették magokban ex propria diligentia, hogy megmutassák a magyar hatóságnak, miszerint ok, a magyar-oroszok, nagyobb magyar hazafiak, mint a tősgyökeres magyarok. S éppen e célból a magyar-orosz intelligencia házi társalgási nyelvül az orosz nyelv helyett a magyar nyelvet használja, a lelkészi hivatalokkal magyarul levelez, sőt az esperesi ülések jegyzőkönyvét is magyarul kezdik vezetni.

Ma már a magyar-oroszok annyira jutottak, hogy az orosz nyelvet már csak akkor használják, ha a falusi néppel beszélnek, s azt is csak akkor, ha a nép teljesen nem ért magyarul. Sőt a magyar-orosz lelkészek már a néppel is magyar nyelven érintkeznek, de még a falusi orosz ifju nemzedéket is az iskolában a magyar nyelv tanulására kényszerítik, hogy az iskolák bevégezése után teljesen beszélhessen magyarul. A falusi iskolák tanítói jutalmakat kapnak azért, ha e téren az iskolás gyermekek nagyobb eredményt mutatnak fel. Megjegyzendő, hogy a magyar-orosz nemzetiségi iskolák az orosz egyházmegyéek felügyelete alatt állanak, mint nem államiak, csakis felekezetiek és hogy a tanítók ezen iskolákban egyidejűleg egyházi kántorok is és kiképeztetést az ugynevezett gör. kat., illetőleg orosz preparandiákban nyernek, melyek az orosz püspökök és szentszékek felügyelete alatt állanak.

Hogy a magyar-orosz intelligencia a demoralizáció mily fokára sülyedt, mutatja a többi közt a következő legújabb eset, melyet a mi lapunk egy barátja közöl velünk.

Pünköszt után csütörtökön Mező-Laborezon (Galiczia határán Lupkov mellett) a laborezi „kerület papsága gyűlést tartott, melynek elnöke Gulovics János atya volt Viraváról.

„Nem régen felső-Szepességről a csertészi parochiára költözött Chanáth Irén atya a gyűlés idején előterjesztette, hogy a jövőben a „gyűlések jegyzőkönyvei nem magyar, de orosz nyelven irassanak, mint az a régebbi időben történt.

„Ezen előterjesztés ellen durván kikelt „Tutkovich Bertalan lelkész, Radvány tiszta „orosz község lelkésze. Kijelentette, hogy azt „soha meg nem engedti, mivel ő (Tutkovich!) „az orosz nyelvet nem érti (!). Ezek között Tutkovich Bertalan atya köteles az ő parochiáján „a templomban oroszul prédikálni és a néppel „csakis oroszul beszélni, a miből következik, „hogy a néppel nem tudja megértetni magát. „Tutkovichnak az indítványozó Chanáth atya felelt, csodálkozásának adva kifejezést, hogy lehet egy orosz papnak nyíltan kijelenteni azt, „hogy oroszul nem ért? Sőt még azon esetben „is, ha Tutkovich atya tényleg nem értené az „orosz nyelvet, mint orosz lelképásztor köteles „volna oroszul megtanulni. — Chanáth atyának nyilatkozata Tutkovich atyát a végső dühösségig „ragadta. Kijelentette, hogy annyit tud oroszul, „a mennyire szüksége van, s végül fenyegető-

„zött, hogy elhagyja a gyűlést, ha azon folytatni fogják a tárgyalást és a jegyzőkönyveket orosz nyelven fogják szerkeszteni. Noha Tutkovich atya továbbra sem szűnt meg kiabálni, dühös-ködni és fenyegetődni a gyűlésen, Chanáth atya nem engedte magát megijeszteni és követelte, hogy előterjesztése szavazat alá bo-„esáttassék. Meglátom — mondá ő — ki tartja „magát még közületek orosz papnak és ki ért „oroszul!“ Chanát atyának indítványa 8 szava-„zattal 4 ellenében el lett fogadva. Megöröki-„tésekképpen ide csatolom, hogy Chanáth atya „indítványa mellett szavaztak a következő lel-„készek: Homicsko Pál Haburáról; Sztavrov-„szky Pál Borórol (boldogult Sztavrovsky „Gyula magyar-orosz hazafi és író testvére „Csertészről); Rojkovics Vladimir Mező-Laborez-„ről; Bucinszki András Vidrányról; Kovaliczky „Iren Béláról; Turkinyák János Zbojnáról; „Rokiczky Rokitóról; Gulovics Viktor Szukó-„ról. A magyar jegyzőkönyv mellett szavaztak „a következő orosz Káin-lelkészek: Petras-„sovszky Leó Világról; Petrassovits Antal Csa-„balóczról (meggyaláztán ősz fejét); Gerbery „Ede Krasznibrodáról és Mihalics György Cse-„binyéről (orosz hazafias nemzetség tagja.) A „magyar jegyzőkönyv mellett szavazó ezen 4 „orosz papok fiait, mi annyit tesz, hogy orosz „kenyéren vannak nevelve és gyermekkoruktól „beszkidi orosz szellemet szívtak magokba. A „gyűlés elnöke Gulovics esperes atya; az indit-„ványozó Chanáth atya és ennek ellenzője Tut-„kovich atya nem szavaztak.

Ezen jellemző eset éppen úgy, mint az orosz nyelv ellenzője Tutkovich atya egy kép részünkre: mennyire terjed a magyarok demoralizációja és mily borzalmasan gyűlölik őket azon nemzet nyelvét, a mely őket saját kenyérén táplálta azon reményben, hogy neki szolgál-„nak.

Szégyen és gyalázat ezen népre és adná Isten, hogy minél előbb még nyomjuk is kiveszne az orosz földből, melyet ők kenyérért kövel dobálnak!

Ehhez azt hiszem magyarázat nem szükséges! Itt meg kell még emlékezniem ft. Chanáth Iren lelkésztársam mosakodásáról a „Zemplén“ legutóbbi számában, hol azt írja, hogy senki az ő paptársai közül el nem hagyta a gyűlést.

Hát tisztelt lelkésztársam, ha más esetben lettem volna is oly előzékeny, hogy a gyűlésen maradjak, ez egy alkalommal azt nem tettem, mert igenis én ott hagytam a gyűlést, s csakis akkor tértem vissza, midőn kinyilvánították előttem, hogy még a jelen alkalommal magyar nyelven fogunk tárgyalni, s mégis már a mult gyűlés jegyzőkönyvét jelen évi gyűlésünkön oroszul olvasták fel.

Pedig arra nekünk egyáltalán nem volt szükségünk, hogy gyűléseinkről kiküszöböljük édes nyelvét azon hazának, mely bennünket táplál kebelén. Vagy ha ez nem áll, úgy fogadjuk el a Lembergben megjelenő „Russkoje Szlovo“ ezen épületes cikkét: „A megboldogult Dobrán-szky Adolf temetése hétfőn ezen hó 25-én fog megtartatni Csertészen Lupkóv mellett, hogy az ő teste nyugodjék azon nemzeti orosz földben, melyet ő oly forróan szeretett és a melyért annyit szenvedett.“

Elfogadjuk ezt igaznak Uraim?! Csak annyit jegyzek még meg, hogy jó lesz ezután a lovagias magyar nemzet és annak nyelve ellen irányuló ily indítványoktól tartózkodni. Tartsuk kötelességünknek nemcsak e drága hazát, hanem annak édes nyelvét is szeretni!

Tutkovich Bertalan,
lelkész.

Felvidéki pedig a következő két választ küldötte be szerkesztőségünkhöz:

A „Zemplén“ f. évi július hó 7-én megjelent 27. számában Turkinyák K. Iván homonna-zbojnai gk. lelkész ur által beküldöttekre egyelőre válaszon a következő.

Helytelenitem és a legnagyobb nyomatékkal visszautasítom azon kifejezést, hogy vidékünkön a jegyzők és utbiztosok nyuzzák a népet; mivel meg nem engedhető, hogy ily vád általánosságban emeltessék az összes jegyzők vagy utbiztosok ellen.

Tessék előállani egyesek ellen konkrét adatokkal, meg lesznek azok vizsgálva s orvosolva. A járás főszolgabirójához — ha jól tudom — évek óta a homonnai járás jegyzői ellen panaszt nem adott be senki, csak most van folyamatban egyetlen egy ellen a részrehajlatlan nyomozat, habár ezen egy esetben sincs „embernyuzások“ ról szó.

Volt panasz — igaz — az utbiztosok ellen is, de alaptalannak bizonyult s beszűntetéssel végződött.

Chanát Iren lelkész ur hozadalmas nyilatkozatának csak egy kitétele az, melylyel foglalkozni kell s megjegyzés nélkül nem hagyható, és ez: hogy a nemzetiségek részére alkotják ugyan egy törvényt, de követelik, hogy azt

be ne tartsuk. Hát Zemplén vármegyében nem volt szükség ezen törvény alkalmazására, végrehajtására, mivel itt eddig magyar, tót és kis-oroszországi szláv ajku magyarok laktak s nem „nemzetiségek“ s épen ezt akarja elérni Felvidéki hogy ön tisztelendő ur nemzetiségi zónákra indítványával s annak elfogadása és végrehajtásával ne tagolja fel dicső multu vármegyénket. Maradjunk csak különböző nyelvünk mellett továbbra is hű magyarok!

Végül csak azt jegyzem meg, hogy a mező-laborezi esperesi kerületben a jegyzők görög szertartású katolikusok, önknek hitsorsosai, — ezeket tehát önmaguk mutatják be nem a legjobb oldalukról, vagyis ezzel azt bizonyítják, hogy hitsorsosai, ha jegyzők is, nem valók oda a hol vannak.

De hát rábizom azokra, hogy önnel végezzék el ügyüket ők maguk.*

E sorok kiegészítésül írja még Felvidéki:

Mig a sajnálatra méltó mozgalom csak hazánk határain belül mozgott, vagyis házi ügyünket képezte, nem tulajdonítottunk annak nagyobb fontosságot; de mikor már azt látjuk, hogy felvidéki orosz-magyar papjaink a külfölddel vannak összeköttetésben s egy külföldi orosz lapban állítatik oda az eset példaképpen s az orosz érzelmű itteni papok mint hű hazafiak magasztaltatnak, azok pedig, kik velünk éreznek és gondolkodnak a megvetésnek adatként át, most már követeljük az eperjesi gk. egyházi főhatóságtól és a kormánytól, hogy:

1. Az indítvány megszavazóit baladéktalanul szórja szét s oly helyekre, hol nem méte-lyezhetik meg a józan gondolkozásu, hazafiasan érző népet s nem tömörülhetnek egy testülettel, mint itt a mezőlaborezi esperesi kerületben, mivel egyesek keveset, de többen vállvetve sokat tehetnek. — Ehhez van joga a püspöknek; de ne a jó javadalmakat, hanem a legrosszabbat adja nekik, hogy ne jutalmazva, hanem büntetve legyenek hazafiatlan tettökért. Ezzel mutassa ki a püspök hazafiságát.

2. Büntetésül a kormány vegye el — végképp vagy legalább megjavulásukig bizonyos időre — kongruájukat s ne részesítse a „nyolcakat“ kongruajavításban. Hiszen az állam felelőket nem tűrhet testén s nem táplálhatja magyar vért szopó s arra szomjuhozó nadályait.

3. Vonja el a kántoroktól — mert csak azok s nem tanítók is ezek — a tanítói fizetés-kiegészítési javadalmazásokat és állítsa fel egyremásra a határszéli községekben az állami iskolákat. Legyenek ezek melegágyai a nemzeti köz-mívelődésnek, a magyar nyelvnek és magyarosodásnak; vezetőik pedig éber ügyelők, bejelentői minden magyarelles mozgalomnak.

4. A társadalom pedig a haza ellenségeit zárja ki kebeléből, vesse meg őket s ezt velök lépten-nyomon éreztesse. Hadd érezzék tetteik teljes súlyát, következményeit! **

Felvidéki.

Vármegyei ügyek.

Személyi hir. Hadik Béla gróf, Zemplén vármegye főispánja, f. hó 24-én este Sátoralja-Ujhelyből Budapestre, onnan Balaton-Földvár-ra utazott.

A közigazgatási bizottság Hadik Béla gróf főispán elnöke mellett augusztus hó 12-én (tizenkettedikén) délelőtt 9 órakor tartja rendes havi ülését. Ez lesz az első közigazgatási ülés, melyen az új főispán elnököl.

A Kossuth-szobor-bizottság megalakult már a Bodrogközön is. Működését avval kezdte meg, hogy júl. 21-iki kelettel igen lelkes hangon szóló felhívást intézett „Kossuth vármegyéjé“hez. A szoborbizottság elnöke Farkas Róbert dr., jegyzője Tárczy Pál dr., bizottsági tagok Bárczy B., Diószeghy P., Egre E., Elek J., Fuchs E. dr., Hefler K., Kossuth Lajos, Miklós Béla, Olbey J., Somogyi G., Szerdahelyi V., Szmr-csányi B. dr., Weinberger J. dr. és Zakrajda J. — Az említettük felhívást ki nyomatták és a járásnak egyes községeiben arra alkalmas egyé-„nekkel köröztetik. Terve van véve egy na-„gyobb szabású mulatság rendezése is.

Huszonöt év. Kossuth Elek, szinnai főszolgabiró, f. hó 24-én ünnepelte hivatali működésének 25 éves évfordulóját. A körjegyzői kar meghívására — írja levelezőnk — nagy számmal jelent meg a járás intelligenciája a jubiláris ünnepi alkalmon. Az ünnepeltet értékes ajándékkal lepték meg tisztelői. A jubileom is-tisztelettel kezdődött, mely alkalomból a sz. misét Lehoczky Endre esperes, szinnai rk. ple-

* Már elvégezték.

** Fenti közleményeink éles megvilágításba helye-zik a kérdésnek nem pusztán nyelvi, hanem általában érzelmi oldalát is. De azért legyünk nyugodtak s várjuk bizalommal az úgy teljes előtörbe nyomulását, mely most már hivatalos utra tereltetett. Szerk.

bános mondotta, Szekey Viktor lyubisei plebá-nos, Messerschmidt Géza és Ottó Alajos lel-készek segédlete mellett. — Hivatalos tisztel-gések után következett a banquet, melyen az első felköszöntőt az ünnepelt főszolgabiró mon-dotta Ófelségére a királyra; utána szeretve tisztelt alispánunk, Matolai Etele, állott fel s po-harat ürített az ünnepeltre és a járás derék jegyzői karára. A jegyzői kar köszönete után egymást érték a felköszöntők, melyek javarésze az ünnepelten kívül az alispánt és a jegyző-kart éllette. Az ünnepséget jól sikerült táne-mulatság fejeztet be, melynek csak a fölkelő nap vetett véget.

Hírek a nagyvilágból.

A délafrikai béke érdekében, mint hir-lik, újra megkezdődtek a tárgyalások Londonban.

Krügerné asszony, Transzvál búr köztár-saság fejének, Krüger-apónak a felesége, rövid betegeskedés után elhunyt 65 éves korában. A váratlanul jött csapás Krügert mélyen megren-dítette.

Mihajlovics Sándor, orosz nagyherceg, látogatást tett a török szultánnal, mint hirlik, Ferdinánd bolgár fejedelemnek királylyá koro-náztatása érdekében.

Crispi, az olaszok Deákja, aggasztóan meg-betegedett; magas életkora miatt alig van re-mény felépüléséhez.

Boszniában és Hercegovinában az első vasutat f. hó 17-én átadták a közforgalom-nak nagy ünnepséggel.

Amerikában a gyilkos hőség, 40—45 R. fokos meleg, melynek már annyi áldozata volt, még egyre tart. Naponta százan és százan hal-nak meg napszúrás és ivóvíz hiánya miatt.

Pestis. Konstantinápolyban ismét volt há-rom pestiseset, egy halállal végződött.

Hírek az országból.

A trónörökös leánya. Hohenberg Zsó-fia hercegnő, Ferenc Ferdinánd fhg. trónörökös-nek a felesége, f. hó 24-én egészséges leány-gyermekeket szült.

Fiume helyettes kormányzója. Ófel-sége a király Gaál Tibor dr. ministeri tanácsost Fiuméba kormányzó-helyettesé nevezte ki.

A szerbek Nagybeeskereken nagy szerb népgyűlést tartanak a jövő hó folyamán, aug. 18-án, pártkülönbség nélkül.

Főuraink a Balatonon e napokban ér-dekes evezőversenyt rendeznek Andrássy Géza gróf vezetése mellett. E végből a főuri Toldi Miklóskok már gyülekeznek B.-Földvár gyönyörű parkjában épült nyaralók alatt.

Felhívás előfizetésre!

A „Zemplén“ a folyó év július 1.-jével 32. évfolyamának III. negyedébe lépett.

Fölöslegesnek tartjuk magunkról ismer-tetést írni. A lefolyt harmincegy és fél év munkássága beszél helyettünk s azok előtt, kik e lapot eddig is nagybecsű támogatá-sukban részesítették, rokonszenyűkkel kitün-tették. Elég, ha kifejezést adunk szándé-kunknak, hogy a közérdek lelkes, buzgó szolgálása, a magyar közművelődés oltárára szánt odaadó, fáradságot nem ismerő mun-kálkodás a célunk ezutánra is, mint volt eddig.

E nemes cél sikeres szolgálatában azon-ban szüksége van a „Zemplén“-nek továbbra is arra a jóakaratu támogatásra, kitüntető rokonszenvre, a mit eddig tapasztalt a m. t. közönség részéről.

Ezt kérjük most, az új évnegyed kü-szöbén is.

És tisztelettel kérjük a lejárt előfizeté-sek megújítását, valamint a hátralékok szí-ves beküldését.

Előfizetés:

(Helyben házhöz küldve vagy vidékre postán.)

Egész évre	12 kor.
Félévre	6 "
Évnegyedre	3 "

Az előfizetés díja legcélszerűbben pósta-utalvánnyal az alulírott címre küldendő. Sátoralja-Ujhely, 1901. júl. 7.

A „Zemplén“ kiadóhivatala.

Sátoralja-Ujhely, főtér 9.

Folytatás a II. mellékleten.

Különfélék.

— **Királyi adományok.** Ófelsége a király, kabinetirodája útján és főispánunk közbenjárásával, Jurics György cserézi tanító és özv. Proche Ignácé izb.-radványi lakos részére 30—30 kor. legkegyesebb adományt küldött.

— **Személyi hírek.** Szent-Györgyi Dezső mérnök, városi építészeti felügyelő és családja, Sátoralja-Ujhelyből Cirkvenyiczára utaztak üdülés végett. — *Ligeti József* dr. gyakorló orvos f. hó 28-án néhány heti tartózkodás céljából fürdőre utazott.

— **Állami tisztviselők mozgalma.** Lapunk közelebbi számában közöltük már, hogy az ujhelyi áll. tisztviselők is esatlakoztak ahhoz a mozgalomhoz, mely anyagi helyzetük javítását célozza. A tisztviselők értekezletén megválasztott bizottság ez ügyben f. hó 22-én, *Fornszek Béla* elnökölele alatt ülést tartott, mely alkalommal elhatározták, hogy a Budapesten szeptemberben tartandó országos értekezleten küldöttségileg részt vesznek. A küldöttségbe megválasztottak: *Fornszek Béla* elnök, *Szokolay Emil* műszaki tanácsos, *Moldoványi Géza* adóhivatali pénztáros és *Gál Lajos* törvényszéki albiró.

— **Mutáció.** Ez a neve piarista nyelven annak az állapotnak, mely így iskolai nagy vakáció idején változást szül a tanárok névsorában és testületében. A sátoralja-ujhelyi társaság, illetve főgimnáziumunk kötelékéből távoznak: *Hajós Ede* Kis-Szebenbe, *Huber Imre* Selmeczbányára, *Szalai Károly* Podolinba. Helyeikbe jönnek: *Medveczky János* Selmeczről és *Ambrusztér Sándor* piarista-tanárok Keeskemétről. A harmadik új tanár *Böleskey Lajos* világi lesz.

— **Halálozások.** Öszinte megilletődéssel közöljük, hogy özv. diószegi *Diószeghy Jánosné*, szül. *Besseney* Amália urasszony, f. hó 24-én hajnalban néhány napi betegség után meghalt. A szomorú hír széles körökben öszinte részvétet keltett és mély gyászba ejtette az előkelő család és kiterjedt rokonság tagjait. *Diószeghy János* varannai főszolgabíró tisztársunk édesanyját, *Szirák Barna* kassai törvényszéki elnök és *Csapó Lajos* a központi takarékpénztár pénztárosa t. barátaink pedig szeretett anyósát gyászolja az elhunytban. Temetése igen nagy részvét mellett f. hó 26-án d. u. ment végbe. Áldás emlékére! — Nagy csapás érte *Galambos Odón* cigándi jegyzőt. Felesége, *Pál Margit* urnő, életének 24-ik, boldog házasságának 7-ik évében, hosszu, sorvasztó betegség után elhunyt. Temetését f. hó 17-én d. e. 10 órakor fényes segédlettel végezte ft. *Szepessy Ede* bolvi esp-lebános. Könyekig megható gyászbeszédet a koszorukkal megrakott koporsó felett ft. *Somogyi Gerő* pr. kanonok király-helmecezi plebános mondott.

— **Hangverseny.** *Lányi Géza*, a budapesti népszínház karmestere, jól szervezett társulatával f. hó 23-án és 24-én a Bock „Korona szálló“-jának kerthelyiségében hangversenyezett. A változatos műsorban ének, hegedű, tárogató és cimbalom részletek voltak felvéve. Mindmeggannyi igen jól sikerült és két igen élvezetes estélyben volt része a kerthelyiséget teljesen megtöltött hallgatóközönségnek.

— **Esküvők.** *Garbinszky Sándor*, nagymihályi aljárásbíró, f. hó 16-án lépett házasságra *Budori Margit* kisasszonnyal. — *Balla György*, esendőrségi örvezető, Varannón f. hó 20-án vezette oltárhoz özv. *Szedelényiné* leányát, *Juliskát*. A lakodalmi ünnepen ott volt Varannó intelligenciájának legnagyobb része. Boldog házasság vezesse az új párt házas életök utain! r.l.

— **Eljegyzések.** *Náday Lajos*, kir. főmérnök a MÁV.-nál Miskolcra, eljegyezte Sátoralja-Ujhelyben özv. *Csuka Dánielné*, szül. *Cseley Anna* urasszonynak szeretetreméltó és kedves leányát, *Margitot*. Gratulálunk! — *Szeretén Hugó*, *Mailáth József* grófnak magántitkára, Sátoralja-Ujhelyben a múlt héten jegyezte el *Malárcsik Irma* kisasszonyt, özv. *Malárcsik Györgyné* ujhelybeli kereskedő kedves leányát.

— **Uj egyházközség.** Varannón f. hó 21-én, *Réz László* homonnai ev. ref. és *Lőrincz János* mernyiki ág. lelkészek az áll. iskola nagyteremben közös istentiszteletet tartottak s utána Urvasorát osztottak ki. Egyházi beszédet *Réz László* mondott az „Egy akol és egy pásztor“ jellegével. A jeles egyházi szónok a hithűségben és az ebből folyó más felekezetiek iránt való türelemben látja a fenti igéket megtestesítve; erre kérte, erre oktatta a szép számban összegyűlt híveket. — Istentisztelet után *Lőrincz János* lendületes, hazafias beszédben felhívta a híveket, hogy alakuljanak egyházközségi gyülekezetté, mert, ugymond, nekünk itt az idegen ajku vidéken, mint maroknyi magyarságnak tömörülünk kell, hogy az egyházban szolgálhassuk a nemzet nagy céljait és ha külön-külön (t. i. ev. ref. és ágostai evangélikusok) nem érvénye-

sülhetünk, egyesülnünk kell a szent cél megközelítésére. Ezután megható imában kérte az Egkek áldását az új egyházközségre; megtörtént aztán az alakulás, melyben *Diószeghy János* főszolgabíró és *Körtvélyessy Dezső* dr. járásbíró elnökökké, *Lois Béla* és *Matyuga Béla* jegyzökké, *Verner Gyula*, ügyvéd, pénztárossá, *Bodor Gábor* ellenőrré választották. Azonkívül hat tagból álló bizottság is választott. — *Diószeghy* elnök megköszönte a tisztikar nevében a bizalmat és ünnepiesen fogadta, hogy családja tradícióhoz híven mint hithű protestáns fogja szolgálni az új község ügyeit. Önkéntes adóval róttá magát ezután a gyűlés, a szent cél érdekében, s mindenki kijelentette *Lőrincz János* felhívására, hogy mennyivel fog áldozni évenként. — Elhatározták továbbá, hogy egyelőre évenként két istentisztelet lesz Varannón, az egyik református, a másik pedig ágostai szertartás szerint, magától értetődően, hogy mindig magyar nyelven, az egyik mindig nemzeti ünnepként is márc. 15-én. — Ezzel a volt gondnok *Bodor Gábor* beszámolt még az eddig kezelt pénzekről, mely mári s 400 koronát teszen és átadta azt *Verner Gyula* pénztárosnak. Evvel a gyűlést az elnök bezárta. — Adja az ég, hogy a magyarság éltető gyökereiből kisarjadzó ez új egyesült egyház mihamar saját otthonában ünnepelje meg a nemzet nagy ünnepét márc. 15-ét s vezessen egyesülések a két testvér prot. felekezet testvéries egyesülésére! r. l.

— **Szinészet.** *Csoka Sándor* szinigazgató e hó utolsó napjain, *Fedák Sári*, a budapesti népszínház művésznője közreműködésével, az ujhelyi színházban négy előadást szándékozott rendezni. Az igazgató kérelmét a szinügyi bizottság e hó 22-én tárgyalta és beható tanácskozás után a kérelem elutasítását javasolta, azzal a helyes megokolással, hogy a sűrű vendégzereplés és időközi előadások a téli színházi szezon rovására lennének és máskülönbben is a mostani holt szezonban valami nagy sikerre sines kilátás. Ebből az ülésből megkereste a szinügyi bizottság a polgármestert, hogy írjon át *Kassa* város polgármesteréhez ama népszerű eszme megvalósítása ügyében, hogy a kassai jeles szinársulat a téli évadban nálunk hetenként három előadást rendezhessen; notandum, hogy a színházra hirdetett pályázat lejárt és megfelelően szervezett társulat nem pályázott.

— **Tiszaparti júliális.** Fényes uri társaság kereste fel — írja alkalmi tudósítónk — f. hó 24-ikén *Páricsy József* cigándi ev. ref. lelkésznek magyaros vendégzerepléséről meszszeföldön híres uri házat, honnan, az izletes ebéd elköltése után, az egész társaság kirándult a tiszaparti füzesbe, hol már akkor a tiszai halászköz párolgó halászlével, meg nyársra huzott kecskével várták az előkelő társaságot, mely hamarosan kitűnő étvágygyal látott a raritások elköltéséhez. Lakoma alatt *Bencsik István* főszolgabíró szellemes pohárköszöntővel éltette a szíves házigazdát és kedves nejét. Az uri társaságot megneszelték *Faraó* füstös képü ivadéka is és csakhamar ott teremve, rázendítettek szebbnél-szebb magyar dalokra, melyeknek hatása alatt a vidám fiatalság táncra perdült s jókedvvel ropta a csárdást. A kitűnően sikerült mulatságnak csak a késő éjjeli órák vetettek véget. — A mulatság fényét emelték *Mailáth József* gróf, *Sennyei István* és *Miklós bárók*. A notabilitások közül ott voltak: *Bencsik István* főszolgabíró, *Löcherer Lőrincz* dr. vm. t. főorvos, *Dauscher Miklós* kulturfőmérnök, családjával, *Bajusz József* vm. aljegyző, *Bárczy Balázs* urad. intéző, *Mayer Vilmos* főmérnök, nejevel, *Haury József* állomásfő családjával, *Fedák István* Zempl. vm. gazd. e. titkár, — jelen voltunk továbbá: özv. *Dudás Jánosné*, *Debreczeni Ilonka*, *Etelka* és *Lillike* (Sárospatak), *Dudás Vilma*, *Melko István* ref. s. lelkész, *Batta Bálint* *Dudás Béla* kir. tsz. aljegyző — meg; *En*.

— **Köd.** A kik korán keltek, nem aranyat leltek ugyan Ujhelyben a f. hó 24-ének reggelén, hanem nagy meglepetésökre tapasztalták, hogy „köd előttem, köd utánam.“ Az Ujhely szájában levő hegyeket (Vár-, Sátor-, Kopaszka- és Magoshegyeket) úgy elfüggönyözte a sűrű ködfátyol, hogy reggel 7-ig még csak egy csipetnyi sem látszott belőlük a városba. Köd borította ugyanakkor, de még sem oly sűrűn, a toronyi szőlőhegyeket is. Felős, hogy ez a korai köd peronoszporát hozott a Tokaj-Hegyaljára.

— **Hivatalos órák nyári rendje.** A sátoralja-ujhelyi kir. pénzügyigazgatóság lapunk útján is tudatja, hogy a hivatalos órák, a beállott nagy hőség miatt, a f. évi augusztus hó elsejétől kezdve szeptember hó 15-ig terjedő negyvenöt napon át, hétköznapokon reggeli 7 órától délutáni 1 óráig, vasár- és ünnepnapokon pedig délelőtti 9 órától déli 12 óráig fognak megtartatni. Szeptember hó 16-dikától kezdve ismét az eddig megállapítva volt délelőtti és délutáni hivatalos órák fognak visszalíttatni.

— **Szárazság.** Égető lángostort ragadott kezébe az ég és sujtolja vele a föld ékességét, a virághimes zöld gyökérzetet. A folyóvizek kiszáradásnak, a kutak kiapadásnak indultak. Szomjuság miatt eped a föld, ember, állat, minden, a mi élő. Közös főházkodás tör a szivekből az egkek felé: Uram! Adj alkalmas esőt nekünk!*

— **Kérelem a polgármesterhez.** Sátoralja-Ujhely közös temetője, mely fekvése szerint egyike az ország legszebb sirkertjeinek, bizonyára megérdemli, hogy minél-előbb kúttal is elláttassék. Kút nélkül nem bir érvényesülni ott a keresztény kegyelet, mely elsiratott kedves halottjainak sirhantjai fölé élővirágot szeret és kíván nevelni. Virág élete a sirhantok felett frissítő víz nélkül nem képzelhető, víz pedig ott közelében nincs. A halottak nevében is kéri tehát az élők a polgármestert, hogy a közös temető kútjának az ügyét szerető gondjába fogadni és azt minél-előbb megvalósítani ne kessék.

— **Tűz.** Varannón, f. hó 18-án este fél tizkor hirtelen tűz ütött ki egy mellékutcában s a száraz házfedeleken ijesztenen jekzett tova terjedni. Szerencsére a harmadik házról sikerült lokalizálni a veszedelmet, mit a köröskörül fekvő házak fedelének leverésével értek el. *Malonyay Tamás* szolgabíró rögtön ott termett a tűznél s rendelkezéseinek meg volt a kívánt foganatja. r. l.

— **Szélpuska a gyermek kezében.** A napokban egy varannai polg. család iskolás gyermekei kivitték a műhelyből a szélpuskát s a kertben lövésdít játszottak avval. A puska meg volt töltve s a fiú kis testvérenek jobb mellébe oly szerencsétlenül lőtt vele, hogy a gyermek testéből csak nagy ügygyel-bajjal vették ki a golyót. Szerencsére a gyermek már felépült. A gondatlanság megbüntetése azonban nem fog elmaradni. r.l.

— **Záróvizsgálat.** *Révész Imre* táncitanító f. év. aug. hó 3-án tartja záróvizsgálat a Vadász-kürt nyári tánchelyiségében, mely alkalommal tanítványaival fogja a legújabb táncnemeket bemutatni. A záróvizsgálatot táncmulatság követi. Belépő díj 1 korona.

— **Egy heti kényelmes utazás 35 forintért!** *Propper Károly* igazgatónak a fővárosban létező „Keleti Utazási Irodája“ augusztus hó közepén egy heti utazást rendez a Balaton regényes vidékére s bár az összes s nemesak szépségökről, de drágaságokról is ismert fürdőhelyeken (Siófok, Földvár, B.-Füred, Keszthely) egy-két napi pihenőt tart s utasait minden földi jókkal ellátja, az uti jegyek árát, melyekben a szállók s uri ellátás, fürdő-jegyek stb. foglaltnak, úgy állapította meg, hogy I. oszt. utas 47; II. osztályu 35 forintért végezheti a szép utazást. Hisszük, hogy az érdekes kirándulásban a magyar családok nagy számmal vesznek részt. Minden ponton szívélyes fogadtatás, ünnepélyek, versenyek, vigalmak várják a magyar turistákat.

— **Finevelő intézet.** (Convictus.) A piaristák sátoralja-ujhelyi főgimnáziumával kapcsolatban a múlt évben megalapított nevelő-intézet a következő 1901—2. iskolai évben kibővítve fog fenn maradni s minden irányban fejlesztetni. Azok a szülők, a kik fiaikat állandó tanári felügyelet alatt akarják neveltetni, mindennemű tájékoztatásért forduljanak a sátoralja-ujhelyi kegyes-tanítórendi társház főnökségéhez.

— **A „Zemplén Naptára“** 1902. évi XIX. folyamának a kéziratai a jövő héten szedésbe kerülnek. A naptárba illő dolgozatok aug. 15-éig lapunk szerkesztőjéhez még küldhetők.

— **Szülők figyelmébe.** *Udvardi Szanszlói* helybeli zongoratanár ez év szeptember hó elsejétől saját lakásán (*Szepessi dr. háza*) alapos zongora oktatást ad és pedig kezdőknek 3 frt, előhaladtaknak 5 frt havi díjért. A szülők szíves pártfogását ez uton is kéri.

— **Elveszett.** 2 hét előtt egy barna fagóju barna vászontokban, szíjjal ellátott 6 esőví revolver *Buttka* és *Bánócz* közt, vagy a *Buttka-Szalók* felé vezető uton elveszett. A megtaláláló *Buttkán* a község előljáróságánál 2 kor. jutalamban részesül.

— **Margit krém.** Kevés hölgy van az országban, ki a Földes Kelemen híres aradi gyógyszerész ezen kiváló arekenőcsét ne ismerne. Ugyanis az összes szépítő szerek között a Földes-féle *Margit-krém* örvend a legnagyobb kelendőségnek, mert teljesen ártalmatlan, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz, a bőr mindennemű tisztáltságát, szeplőt, pattanást stb. néhány nap alatt eltávolítja és az arcot széppé, üdévé váraszolja. Négy tégely 2, kicsi 1 korona. Kapható a készítőnél és minden gyógyszerárban. Utánzatuktól óvakodjunk.

* Tegnap reggel esni kezdett, de az ázásnak nyoma sincs.

határozatot az építéshez és fentartáshoz csoportosított s illetékes hatóságok alá tartozó érdekelteknek vétiv mellett sürgősen kézbesítsék, s a vétiveket a hirdetési bizonylatokkal, egyetemben mutassák be.

Mindezeknek megtörténteig pedig a szoban forgó ut kiépítése és fentartása költségei mikénti viselése tárgyában már folyamatba tett eljárást felfüggesztem.

Sátoralja-Ujhely, 1901. július hó 17-én.

alispán h.
Dókus Gyula,
főjegyző.

Másolat.

T. Zemplén vármegye törvényhatósági bizottságának Sátoralja-Ujhelyben, 1900. évi szeptember 27-én tartott közgyűléséből, 430/21772 kg. sz. Olvastatott Gróf Széchényi Domokos és társai kérvénye, melyben a kis Toronyától a Táj hegy kis és Nagy Káté alatt Nagy és Kis Báriba vezető utvonalknak a vicinális utak közé való felvétele iránt folyamodnak! A kérvényben felhozott indokok folytán a kir. államépítészeti hivatal előterjesztésének figyelembe vételével és az állandó választmány határozati javaslatának elfogadásával a szoban forgó utvonalknak a vicinális utak sorába Kis-Toronya nagy Bári elnevezéssel oly módon való felvétele, hogy annak a kiépítéséhez és fentartásához Kis Toronya, Bári, Csarnahó községek Sátoralja-Ujhely rendezett tanácsu város a kis-toronyai hegyközség és a Kis, Közép és Nagy Kátén alakuló félben lévő hegyközség csoportosítandó, elrendelendő, az iratok további eljárás végett az alispánnak kiadatnak.

Kmf.

Jegyzette:
Priboda Etele,
III-ad aljegyző.

Kiadta:
Dókus Gyula,
főjegyző.

T. Zemplén-vármegye törvényhatósági bizottságának Sátoralja-Ujhelyben az 1901. évi május hó 15-én tartott rendes közgyűléséből.

239/7213. sz. Olvastatott Heves vármegye alispánjának az Egerben létesítendő siketnéma intézet felállítására s a vármegye részéről leendő anyagi támogatás tárgyában 219. sz. alatt kelt átirata.

A bizottság Heves vármegye törvényhatósági bizottságának 219. szám alatt hozott határozatát s ugyancsak Heves vármegye alispánjának e tárgyban 219. sz. alatt kelt átiratával együtt a „Zemplén“ lap hivatalos részében közzététetni rendeli.

Mint hogy pedig Zemplén vármegye olyan alapokkal, melyekből a létesítendő intézet javára alapítványokat tehetne, nem rendelkezik, Heves vármegye közönségének kérelmét nem teljesítheti.

Kelt mint fent.

Jegyzette:
Görgey Géza,
V. aljegyző.

Kiadta:
Dókus Gyula,
főjegyző.

15325/1901. sz. T. Zemplén-vármegye számvevőségétől.

Versenyárgyalás.

A t. vármegye gazdasági választmányának megbízásából tudatom, hogy a t. vármegye szék-házához az 1901-1902-iki téli évadra megkivántató tűzifa, — a t. vármegye szolgálatában álló huszárok és hajduk számára szükséges egyenruházat, — végre az 1902. évre beszerzendő iradai szerek szállításának biztosítása céljából a f. évi július hó 29-én (huszonkilencedikén) d. e. 9 órakor, hivatalos helyiségben versenyárgyalást tartok; mely alkalomra a szállítás iránt érdeklődőket ezennel meghívom.

A versenyárgyalás módozatára vonatkozó részletes feltételek tölem a hivatalos órák alatt bármikor megtudhatók.

Sátoralja-Ujhely, 1901. évi, júl. hó 20-án.

2-2

Dongó Gy. Géza,
vm. főszámvevő.

2325/901. I. sz.

Körözüvények.

I.

Tyra Vaszil cseléd szolgálatadójától Vashegyi Péter mádi lakostól, minden ok és felmondás nélkül megszökött s azóta ismeretlen helyen tartózkodik.

Felkéretnek az összes hatóságok, hogy nevezett szökött cselédet az alábbi személy leírás alapján nyomoztatni és feltalálás esetén hivatalomat értesíteni sziveskedjenek.

Tyra Vaszil rapicza-ruszkai (Galicia) születésű, nős, 35 éves. Vallása: gör. kath.; ter-

* A határozatnak 6. pontja így szól: „Megkeresi végül a törvényhatósági bizottság a szomszédos vármegyék közönségeit, hogy oda hatni sziveskedjenek, miszerint a törvényhatóságuk területén tartózkodó siketnéma létesítendő Hevesvármegyei siketnéma intézetbe helyez- tessenek el s az elhelyezés folytán felmerülő csekély díjazások fedezésére a vagyontalanok részére alapítványokat tenni sziveskedjenek.

mete: közép; arca: kerek; haja: szöke; bajusza: szöke; álla: borotvált; orra és szája: rendes; fogai, hiányosak; beszél: magyarul és tótul.

2337/1901. I. sz.

II.

Bruck Károly szerenesi lrkos czukorgyári munkás f. évi július hó 20-án a gesztelyi hártárban egy sárga szőrű, kan vizsla kutyát talált, melyet gondozás alá is vett.

Igazolt tulajdonosát felhívom, hogy Szerenes nagy község előjáróságánál a kutya átvétele végett e körözüvény megjelenésétől számított 15 nap alatt annyival is inkább jelentkezék, mert ellenesetben az 1894 évi XII. te. 105. §. értelmében a kutya nyilvános árverésen el fog adatni.

Szerenes, 1901. július 22.

Pintér István, főszolgabíró.

3715/1901. kig. sz.

III.

K.-Helmeczen a „Rigó“ vendéglő udvarán f. évi május hóban egy 10-12 korona értékű, opál köves, arany gyűrű találtatott. Jogos tulajdonosa alúlirott hivatalnál átvetheti.

Izsépy Zoltán, főszolgabíró.

323/R. 901. sz.

IV.

Folyó hó 14-én egy 12 év kerüli fekete, jegytelen kancsa ló Bánócz községben bitangásban találtatott, mely körülmény azon felhívással tétetik közhírré, hogy a leirt ló igazolt tulajdonosa az átvétel iránt Bánócz község előjáróságánál 15 nap alatt annál inkább jelentkezék mert ellen esetben a ló nyilvános árverésen el fog adatni.

Nagy-mihály, 1901. évi július hó 19-én.
Somossy, szolgabíró.

4233/901. I. sz.

V.

Prüchler Ilona budapesti lakos úrhölgy kárára az erdőbényei gyógyfürdő telepen az Urilak villájának egyik szobájából egy zart szekrénynek erőszakos felnyitása után a következő értéktárgyakat tolvajolták el.

1. 1 drb. centiméter szélességű aranylánc karperec; különös ismertetőjele, hogy a biztosító lánc kinyílik.

2. 1 drb. női arany gyűrű egyoldalán esíszolt gyémánt kövel.

3. Egy sor gránát gyöngy-vörös zsinórra fűzva, minden 8- vagy 9-ik gyöngyszem után egy fehér üveg gyöngy.

4. 1 drb. kínai ezüstből készült gyufatartó, mit csakis felül lehet kinyitni.

Hivatalos tisztelettel megkerestetnek a rendőrhatalóságok, hogy ezen fentebb megnevezett értéktárgyakat eltolvajolt tettes után a nyomozatot azonnal megejteni s erre az ékszerészek figyelmét is felhívni s eredmény esetén hivatalomat azonnal értesíteni sziveskedjék.

Tokaj, 1901. július hó 19-én,
Császár Pál tb. főszolgabíró.

II. 17166. 901. A magy. kir. pénzügyigazgatóóságától.

Körrendelet.

Zemplén-vármegye valamennyi község előjáróságának és körjegyzőinek.

Guttman Adolf dévai illetőségű egyén ki Diód községében az adóleszámolással volt megbizva, folyó hó 4-én jelentkezés nélkül eddig ismeretlen helyre rávozott el, s azóta nem jelentette be jelenlegi tartózkodási helyét, sem pedig azt, hogy a leszámolást miért hagyta abban.

Miután nevezett részére előlegek lettek kiutalva, melyek végleg elszámolva nem lettek. Felhivatik ennél fogva a ezim, miszerint Guttman Adolfot köröztesse, s feltalálás esetén tartózkodási helyét ide közölje.

Sátoralja-Ujhely, 1901. július hó 21-én.

Talapkovics, kir. tanácsos,
p. ü. igazgató

3012/901. Tf. sz.

Zemplénvármegye kir. tanfelügyelőségétől.

Felhívás Zemplénvármegye összes lelkészeihez és tanítóhoz.

A nagymélt. vallás- és közokt. m. kir. miniszter ur f. évi június hó 18-án kelt 40,144 számú rendeletével a siketnéma és vakok oktatását, továbbá a beszédhibában szenvedőkkel való foglalkozást nem csupán emberbaráti, de közművelődési, nemzeti-gazdasági és társadalmi szempontokból is fokozottabb mérvben kívánja megvalósítani s ezen oktatásügy fejlesztésének viszonyainknak megfellelő módjairól is óhajt gondoskodni.

Különösen fontosnak és szükségesnek tartja a miniszter, hogy ezen ügygyel hazai tanító ink és lelkészeink behatódobban foglalkozzanak és hogy azon helyeken is oktathatók legyenek a fogyatékosok, hol számukra külön szakiskola nincsen. Az ehhez még

szükséges ismeretek elsajátítását önképzés, — a gyakorlati tanításhoz megkivántató ügyességet pedig valamely szakbeli intézetnél való hospitálás útján akarja elérteni azon tanítókkal és lelkészekkel, kik magukban erre hivatást éreznek, s kik a rendes tanórákon kívüli időben jeredményesen foglalkozni fognak az említett fogyatékosokkal.

Az ilyen külön foglalkozást a tanulók számára s a felmutatott eredményhez képest a miniszter anyagi támogatásban fogja részesíteni és az ily külön tanfolyamokból arra alkalmas helyeken idővel kisebb szakiskolákat akar fejleszteni.

Az elméleti ismeretek elsajátításához szükséges nyomtatványok a következők: »Közérdeklő tudnivalók a siketnémákról.« Irta Klis Lajos siketnéma-intézeti tanár Vác. 2. »Közérdeklő tudnivalók a vakokról.« Összeállította Herodek Károly a vakok budapesti kir. orsz. intézetének helyettes igazgatója. Budapest, 3. »Népszerű utmutatás a beszédhibák felismerésére és elhárítására.« Irta dr. Sarbó Artur egyetemi magántanár, a dadogók és egyéb beszédhibában szenvedők oktatására képesítő állami tanfolyam vezetője. Budapest. Ezen nyomtatványok a fentnevezett helyeken megrendelhetők.

Felkérem tehát az igen tisztelt lelkész és tanító urakat, hogy a jelzett nyomtatványok megrendelése és tanulmányozása által a nagymélt. vallás- és közokt. m. kir. miniszter fentebb jelzett intenciójának megvalósítására teljes ambícióval törekedni sziveskedjenek.

Sátoralja-Ujhely, 1901. július hó 22-én.

Beregszászy István,
kir. h. tanfelügyelő.

A szerkesztő postája.

H. — Terezal. További közlendőit tessék hivatalos iktatói szám alatt beküldeni. Most a postai R szám alatt adjuk ki.

D. — Homonna. Levélben válaszoltam, hogy Felvidéki nem a „H...“ et consortes-hez tartozik.

Távolban — Elhagyta! — Életkép — A szív — Pityi-Palkó — A Róza-Frakk — Mély az Ondava — c versek nem ütök meg a mérséket. Papirkosárba kerültek.

G. Jenő urnak — Bpest. Átküldöttük a kiadóhoz. K. P. — Eperjes. Az alkalmi ódát kérem, a ma érkezett pompás beköszöntőt köszönöm.

Sz. D. Czirkvenyicza. (Dezsőlak.) Szárazon és vízen üdülést!

U. E — Sztropkó. Megkaptuk — de a használati útastás hol maradt? Hát a régi iratok készülnek-e már Ujhelybe? Szives üdvözlét!

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.

Kiadó-tulajdonos: Éhler Gyula.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Gyakornokul

egy jó házból való i felvétetik **Szent-Györgyi Vilmos** üzletébe S.-A.-Ujhely.

Zongorák

legjobb szerkezetűek, rövid (Mignon) és Pianinok **méltányos áron kaphatók** Sátoralja-Ujhelyben **Udvardi Szaniszlónál** (dr. Szepesy házban).

Gimnáziumi tanulok.

teljes ellátást és gondos felügyeletet találnak a főgimnázium közelében egy nyugalmazott tanárnál. Ugyanott a zongorázás és német nyelven is alapos oktatás nyerhető. — Megkeresések „Nyugalmazott tanár“ czimére Barátság 820. sz. alá Sátoralja-Ujhelybe intézendők.

Tk. 3132/1901. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tokaji kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Járossy Sándor végrehajthatónak Ujfalu Mihály és társai végrehajtást szenvedő elleni 60 kor. tökéletes és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a tokaji kir. járásbíró területén levő Tokaj község határában fekvő a tokaji 1. 146. sz. tkjvben foglalt 200 és 201. hr. számú ingatlanból az Ujfalu Mihály végrehajtott, földhasználati élvezet és felülépitmény fele részére 720 korona, 2 a tokaji 1306 sz. tkjvben, Ujfalu Mihály nevében álló 2166 hr. sz. ingatlanra 92 kor. ezennel megállapított kiküldési arban az árverést elrendelte és hogy a fenebb megjelölt ingatlan az 1901. évi október hó 15-ik napjának délelőtti 10 órakor ezen tkvi. hatóság helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsarának 10 %-át vagyis 72 kor. és 9 kor. 20 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyi-ministeri rendelet 8-ik szakaszában kijelölt óvadékos értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánátpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényt átszolgáltatni.

Kelt Tokajban, a kir. járásbíró mint tkvi. hatóság-nál 1901. évi július hó 13-ik napján.

Plathy, kir. járásbíró.

Osztrai kovács köszönet

jutányos áron ajánl

Klein Géza Sátoraljaujhely,

(Papsor-utca.)

Tk. 4733/1901. szám.

Hirdetmény

Havaj községre nézve az 1892. évi XXIX. t.-czik értelmében a tényleges birtokosok tulajdonjogának a telekkönyvekbe való bejegyzése a telekkönyvi bejegyzések helyesbítése iránti eljárás befejeztétől, ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. évi XXIX. törvények 15. és 17. §-ai alapján, ideértve e §-oknak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-ában és az 1891. évi XVI. t.-cz. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 7. §. a) és az 1891. évi XVI. t.-cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. évi XXIX. t.-cz. 22 §. alapján történt törölések érvénytelenségét kimutathatják, a végből törlési keresetüket hat hónap alatt, vagyis az **1902. évi január hó 16-ik** napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886. évi XXIX. t.-cz. 16. és 18. §-ainak eseteiben, ide értve az utóbbi §-nak az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis **1902. évi január hó 16-ik** napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogokat bármely irányban sértve vélik, ideértve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, ezeket tekintve felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis **1902. évi január hó 16-ik** napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az említett bejegyzéseket pedig csak a törvényes rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, akik a kiküldöttnek eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kelt Homonnán, a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság 1901. évi július hó 16-án.

Dezső, kir. jbiró.

Az 1836-ik év óta ismeretes
Alapi Salamon Géza-féle

Szulini Korona Forrás

legszensavdusabb — nem műsavval telített
természetes ásványvíz.

Kitűnő gyógyital

gyomor-, bél-, hólyag-, légső- és gégehurut ellen.

Hazánk legjobb borvize.

Savanykás borral vagy gyümölcszörppel
— főleg nők és gyermekek számára —
kitűnő idűtő italt szolgáltat.

Országos főraktár:

Kónya Miklósnál Eperjesen.

Kapható azonkívül minden fűszer és ásványvíz üzletben.

Pályázati hirdetés templom építésre.

A legyesbényei r. k. hitközség által építendő templomra pályázat hirdettetik.

A pályázat határideje 1901. évi szeptember 1-ig. A pályanyertes tervrajz és költségvetés alulírt alelnöknél megtekinthető. Pályázni kívánók a jelzett határnap délután 3 órakor a legyesbényei r. k. iskola helyiségben lehetőleg személyesen adják be nyílt ajánlataikat, utóajánlat figyelembe nem vétetik. A pályázat alkalmával a pályázni szándékozók a benyújtott pályázati összegnek legalább két %-jét bántépénz gyanánt tartoznak akár készpénzben, akár megfelelő értékpapírban letenni az elnöknek.

A pályanyertes vállalkozónak a szerződés megkötésekor legalább 2000 (kettő ezer) korona óvadékat kell az alelnök kezeihez letenni, melytől a hitközség az építkezés befejezéséig 4 1/2% kamatot fizet. Az építészeti bizottság főtartja magának a jogot, hogy a pályázatnál tekintet nélkül a pályázati ajánlat nagyságára tetszése szerint szabadon válaszson.

Kelt Legyes-Bényén, 1901. július 21-én, a templom építészeti bizottság üléséből.

Zalay Andor,
ép. biz. elnök.

Witek Imre,
ép. biz. jegyző

Kovács Sándor,
szerencsi plebános,
ép. biz. alelnök.

Tk. 1704/1901. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kir.-helmezi kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. kincstár végrehajtónak Kovács Zsófia végrehajtást szenvedő elleni 288 kor. 40 fill. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a kir.-helmezi kir. járásbíró) területén lévő Nagy-Czigánd község határában fekvő a nagy-czigándi 266. sz. tjkben A. I. 2. sorsz. (769-772), b. helyrajzi sz. alatt foglalt és Kovács Zsófia nevében álló ingatlanra 1180 koronában ennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1901. évi augusztus hó 5-ik** napjának d. e. 10 órakor Nagy-Czigánd község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltásiáron alól is eladtni fog.

Árverési szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 118 koronát készpénzben vagy az 1881. évi LX. tc. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bántépénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kir.-Helmezen, a kir. járásbíró mint tkvi hatóságnál 1901. évi március 31. napján.

Előadó h.

Bodnár, kir. aljbiró.

V. 525. 694. 785. 814. és 999/1901. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járásbírósnak 897. 10191 P, 899 Sp. II. 94/3, 1900 Sp. I. 247/3, 1897. évi 681. P. és 1900. V. I. 822/1 számm végzése következtében Dr. Sántó Mark ügyvéd által képviselt Graun S. A. cégnek 585 kor. 12 fillér, Dr. Neményi Vilmos által képviselt Grószman S. a cégnek 41 kor., Farkas Lajos ügyvéd által képviselt özv. Hegedűs Dánielnek 72 kor., Dr. Hollender Gusztáv ügyvéd által képviselt m. t. szalkai takarékpénztárnak 3600 kor., Dr. Smied Károly ügyvéd által képviselt Neuwirt és Klein cégnek 100 kor. s jár. erejű Dr. Fried Lajos s.-a.-ujhelyi lakos ellen fogantatott kielégítési végrehajtás útján le és felülfoglalt 1468 koronára becsült ingóságok u. m.: házi butorok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek 899. V. I. 173/21. 1900. V. I. 368/8. 822/3. 1901. V. I. 281 és 303/2 számu végzése folytán 4468 korona 12 fillér tőkekövetelések ezek után járókamatok és a bíróság már megállapított költségek erejű S.-A. Ujhelyben alperes lakásán leendő eszközökre **1901. évi augusztus hó 5-ik** napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az említett ingóságok készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Sátoralja-Ujhelyben, 1901. évi július hó 9-én.

Tomasovszky Lajos,
kir. jb. végrehajtó.

4662/1901. tk. sz.

Hirdetmény.

Izbugya-Béla községhez tartozó **Valentócz** puszta telekkönyve birtokszabályozás következtében az 1869. évi 2579. számu szabályrendelet-hez képest átalakították és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. évi 29., az 1889. évi 38. és az 1891. évi 16. t. cikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi 29. t. cikkben szabályozott eljárás a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatban fogantatosították.

E czélből az átalakítási előmunkákat hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben **1901. évi szept. hó 10-én fog kezdődni.**

Ennélfogva felhívtnak:

1) Az összes érdekelt, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazottai által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netáni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekjegyzőkönyv végleges átalakítása után, a téves átvezetésekől eredhető kifogásaikat, jó hizemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2. mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de a tkvi bekebelezésre alkalmas okiratok nincsenek, hogy az átírára az 1886. XXIX. t.-cz. 15-18. és az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, vagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos, az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ezen uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illeték kedvezményétől is elesnek.

3. azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy egyéb megszünt jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ilyen bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak kitorlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kelt Homonnán, a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál 1901. évi július 4-én.

Dezső, kir. jbiró.

L I P I K

Szlovóniában.

I. raugu fürdőhely.

Egyetlen jódtartalmu alkalikus hóforrás (61° C.) a kontinensen.

A lonjavölgyi vasut állomása (Dugosellon át.) Azonkívül Pakrao Ltpik délvasut állomás. (Zónatarifa) közvetlen kocsiszekkötéssel május szeptember Szeged-Lipik. d. u. 434 és vissza Lipik-Szeged d. e. 835.

Kitűntetve: Endapest, Bécs, London, Róma Brüsszel. Fényesen berendezett gyógytorem, kávéház és vendéglő, nagyszabásu park, fedett sétány, kitűnő gyógyállandók, gyermek gyógyintézet, pompásan berendezett fűdőépületek. Villanyos világítás.

Felülmulhatatlan hatásu, gyomer-, bél- é gégehurutnál, köszvény és csuzo bajoknál, ischiasnál, csontbajoknál, mindennemű hurutos bántalmaknál, valamint minden mirigy- és vérbeteg égeknel.

Hivatalos fürdőorvos: Szemerey Bertalan dr.

Jódhévíz szétküldése egyenesen a forrástól, továbbá

Édeskuty L. czégtől Budapesten.

Jóforrá ó közvetlen a fürdőigazgatógnál rendelhető.

— Bővebb felvilágosítással szolgál

A fürdőigazgatóság.

Milleniumi kiállítás 1896. Nagy milleniumi érem.

STAHEL és LENNER Budapest,

Trieur- és lemezlyukasztó-gyár.

Gyár: Katona József-utca 8. sz. Margithid és nyugoti pályaudvar közt.

Ajánljuk az általunk gyártott legjobb minőségű:

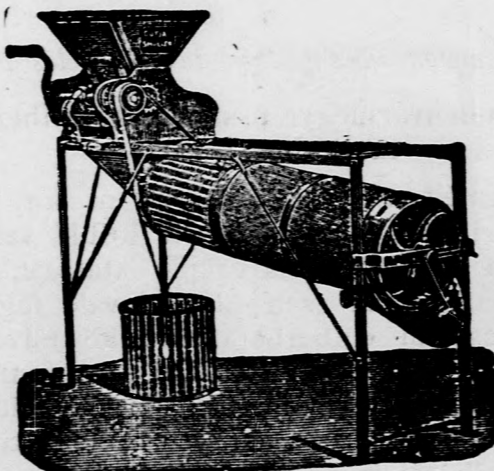
Trieurök: konkoly és búkkönynek a buza, árpa vagy rozs közüli kiválasztására.

Trieurök: a zabnak vagy árpának a buza közüli és a gömbölyü magvak kiválasztására.

Lencsetisztító és osztályozó trieurök: az árpa kiválasztására és a lencse osztályozására.

Osztályozó-Trieurök.

Szabadalmazott Trieur és osztályozógépek minden gabonafaj tisztítására és tetszés szerinti osztályozására. Elvállalunk Gutjahr és Müller, illetve Mayer rendszerü trieurök csekély költséggel és trieur beküldése mellett ezen szabadalmazott trieurökké átalakítását.

Malom-Trieurhengerek vagy burkolatai.

Lyukasztott vagy hasított lemezek tetszés szerinti nagyságban ipari vagy gazdasági czélokra.

Árjegyzékek vagy mintakönyvek ingyen és bérmentve küldetnek.

Szöllő gazdák, borkereskedők, hatóságok és tüzoltó-egyesületek figyelmébe.

DEUTSCH ADOLF

alapít. 1890 első s.-a.-ujhelyi hordógyára alapít. 1890

Sátoralja-Ujhely.

Van szerencsém b. tudására hozni, hogy a s.-a.-ujhelyi

HORDÓGYÁRAMBAN

mindenféle nagyságu hordókat készítek, a legkisebb ántalagtól a legnagyobb hordóig, valamint

szüretelő, taposó és fürdő-kádat

minden megrendelendő nagyságban a legjutányosabb árban.

Különösen ajánlom a t. községek, gazdák és tüzoltó-egyesületeknek a nálam készített

VIZES HORDÓKAT (gömbölyü vagy ovál)

mely kitünő gyártmányaim számtalan község és tüzoltó-egyesületnél használatban van és melyek még eddig minden más hasonló gyártmányok közül jószáguk és tartósságuk által kitűnnek.

Pontó!!! Hordó-gyáramban, mely már több év óta fennáll, esakís a legjobb minőségű hegyi tölgyfa anyagot használlok, de kívánatra elvállalok mindenemű fenyőfából készítenő munkákat is és képes vagyok bármily megrendelésnek a legrövidebb idő alatt eleget tenni.

Számos rendelést kérve mar-dok kiváló tisztelettel!

DEUTSCH ADOLF,

hordó-gyáros.

S.-A.-Ujhely, Rákócy-u. (saját házámban.)

Szálloda és vendéglő átvétel és megnyitás!

Van szerencsém Sátoralja-Ujhely n. é. közönségét tisztelettel értesíteni, miszerint a főtéren lévő

„Vadászkürt”

szálloda és vendéglőt átvettem és azt ujonnan átalakítva folyó évi július hó 21-én megnyitottam.

Főtörekvésem lesz, hogy a szálloda régi jó hírnévét fen-tartsam és m. t. látogatóimat a legkitünőbb italok és ételek lelkiismeretes kiszolgálásával kielégítek.

A szálloda épület mögött elterülő tágas és kényelmes kert-helyiség kuglizóval és tánczeremmel a legkellemesebb üdülőhely a városban.

Kiváló tisztelettel:

Bokros János.

Irodai alkalmazást

keres német anyanyelvű, de a magyar nyelvben is teljesen jártas és még egészen munkabíró nyug-dijas férfi. Cimét meg-mondja, vagy levélben közli: a kiadóhivatal.

Kapható Malártsik György fűszer-kereskedésében Sátoralja-Ujhely!

Eladó ház.

Özv. Burger Jónásné hagyaté-kához tartozó Kazinczy-utca 667. szám alatt lévő ház eladó. — Ugyszintén külön-féle **butor- és konyhaberendezések** és egy Wertheim cassa augusztus 4. és 5-én szabad kezéből eladatnak.

Felvilágosítást nyújt **özv. Schwarcz Mórné** (lakik a Weinberger Dávid-féle házában.)

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudására hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételét — eladását, — bé-beadását avagy berbevetését a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrövidebb idő alatt közvetítem

Jóhírnevű vendéglőmben kitünő asz-tali bor 40 krtól 44 krig, — továbbá valódi hegyaljai szamorodni 1 forint 20 krtól 1 frt 60 krig kapható.

Weinberger Manó,
S.-A.-Ujhely. Korora u.

Tanuló

felvétetik a

„ZEMPLÉN”

könyvnyomdájában

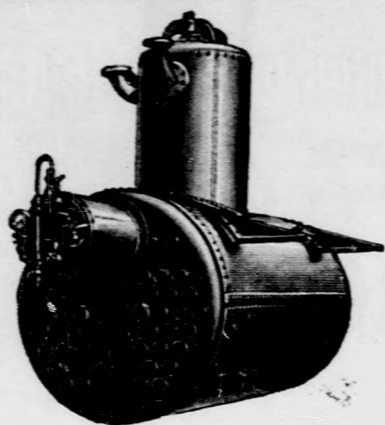

Ha látlak oh Zacherlin, a szívem is dobban;
De nem fogadlak el, ha kínálnak tokban.
Tokban a mi van, haszontalan dib, dáb;
Attól ugyan nem döglük, se féreg, se a sváb.

Zacherlin tüvegben! Ez az igazi szer!
Legyen áldott a ki készít, százszor és ezerszer
S valahol függ a Zacherlin plakát:
Ott kapható Zacherlin egész éven át.

Alapítva

1866.

Alapítva

1866.

FLEISCHER ÉS TÁRSA

gépgyára és vasöntődéje
Kassán, Vám-utca 11. szám.

Ajánl:

Gőzkazánokat,
Szesztartályokat,
Viztartályokat,
Gőzgépeket,
szeszgyár berendezéseket,
Malomberendezéseket,

Hirdetmény.

A t. cz. közönség tudomására hozatik, hogy alulírott intézet földbirtokokra és S.-A.-Ujhelyben lévő házakra 10—50 évig terjedő

Törlesztési kölcsönöket

eszközöl.

A feltételekre vonatkozó bővebb felvilágosítással szolgál a

S.-A.-Ujhelyi Népbank mint Takarékpénztár.

Szöllőbirtokosok és borkereskedők figyelmébe!

Van szerencsénk a helybeli és vidéki n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy itt helyben egy

hordógyárat

rendeztünk be, a hol is **gőnczi hordókat**, mindenemű **taposó** és **fürdő kádakat**, **nagy vizes hordókat**, **tűzoltó viztartályokat** és minden e szakba vágó munkákat és javításokat saját készítményű száraz és kitűnő minőségű **hegyi dongákból** **Schleisz Ferencz** helybeli kádármester által állítatjuk elő, a legszebb és legtartósabb kivitelben.

Az árak igen jutányosak, miért is a n. é. közönség szives megbizását kérve maradtunk

tisztelettel

BLUM ÉS KLEIN.

Kossuth-utca 165. szám.

Első zemplén-megyei honi butor-csarnok
S.-a.-Ujhelyben.

Bútorokat

vásárolni szándékozó n. é. közönséget van szerencsém meghívni a „Vörös ökör“ épületében a földszinten és az emeleten **nyolcz teremben** kényelmesen berendezett

BUTORRAKTÁRAIM

szives megtekintésére, hol is hazai gyártmányu **barok, ó-német** és egyéb másnemű stilszerű butorok a legkényesebb izlésnek is teljesen megfelelőleg, esinos és izlésteljés kivitelben kaphatók.

Kik eddig nálam bevásárolni szivesek voltak, meggyőződhetnek azon állításom igazságáról, hogy raktáramban csakis jó és szolid minőségű és bárminő kivánalomnak megfelelő izlésteljés áruim vannak, miért is kérem e kedvező alkalmat megragadni és ígérem, hogy a n. é. közönség bizalmát mint eddig úgy ezután is igyekezni fogok kiérdemelhetni.

Kiváló tisztelettel

WILHELM HENRIK.

ÉRTEBITÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a „Vadász-kürt“ szállodát odahagyva, a „Club“-kávéházammal kapcsolatos

„Korona“ szállodámba

helyezkedtem át és minden törekvésem oda fog irányulni, hogy t. vendégeimet úgy mint eddig, ezután is minden tekintetben kielégítsem, a mi annyival is inkább sikerül, mivel „Korona“ szállodámat már eddig is úgy berendezésre, mint kiszolgálatra nézve a fővárosi szállodák nivåjára emeltem.

Azon versiókkal szemben pedig, mik személyemre nézve kéringtek kijelentem, hogy nekem soha eszem ágába sem volt ezen várost, amelyhez oly kedves emlékek fűznek, elhagyni és nem is fogom soha!

A n. é. közönség b. pártfogását kérve maradtam

Teljes tisztelettel

Bock Imre.

Legnagyobb cipő- és uri divat-raktár.

Halász Herman
ezelőtt özv. **Rózsásy Lajosné**
Sátoralja-Ujhely, főtér.

Czipők csak a legjobb anyagból a legelegánsabb alakban nálam olesón beszerezhetők.

Egyedüli raktár a gomb, fűzős és zugg nélküli „Triumph“ czipőknek, mely egy érintéssel fel és lehuzható.

Óriási választék

uri divat-czikkekben,

u. m. legfinomabb férfi és fiu bel- és külföldi kalapokban, finom fehér és szines ingek, gallérok, kézelők és a legizlésesebb nyakkendőkben, olesó árakban.

Izléses séta- és táncz spangeres czipők.

Elismert legjobb

Czipő-krémek

minden színben.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Sátoralja-Ujhely, nyomtatott a „Zemplén“ gyorssajtóján.

Fájós és tyukszemcs lábakra kitűnő czipők.

Óriási választék czipőkben és uri divatban.